НАРОДНА АРМІЯ
17 серпня, 2017
#33 (5513)

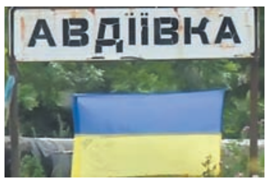
«РАНІШЕ МІНЯЛИ ТЕХНІКУ ВЗВОДАМИ, НИНІ — БАТАЛЬЙОНАМИ»

Модернізація танків, які нині надходять до війська, відбувається за трьома напрямками: озброєння, маневреність, захищеність

стор. 12

МІСТО НА ЛІНІЇ ВОГНЮ

Це місто щодня слухає «мелодії війни» та намагається жити у звичному ритмі. Діти граються на майданчиках, бабусі поспішають на ринок. Тільки звуки кулеметних черг та «прильотів» із гранатометів і мінометів нагадують: війна поруч і будь-якої миті може принести смерть

стор. 3

ПРОРОСІЙСЬКІ ТЕРОРИСТИ СПАЛЮЮТЬ ПОЛЯ З УРОЖАЄМ

Луганський напрямок порівняно з Донецьким здається доволі тихим. Але ця тиша оманлива. Бо напруження збройного протистояння визначає не лише кількість артилерійських обстрілів. Тут так само точиться запекла боротьба за психологічну перевагу. Ворог випробовує наших бійців на міцність

стор. 4

МЕНШЕ ПАПЕРІВ, БІЛЬШЕ ПОЛІГОНІВ

У ВДВ відмовилися від практики натаскування батальйонів і бригад на епізоди тактичних навчань

стор. 6

ПРОТИСТОЯННЯ БЕЗПІЛОТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НЕБІ ДОНБАСУ

Особливістю антитерористичної операції на Сході нашої країни стало активне застосування протиборчими сторонами безпілотних авіаційних комплексів. Таке обопільне використання сучасних безпілотників під час бойових дій трапляється чи не вперше в історії локальних війн та збройних конфліктів

стор. 7

МІНОМЕТНИМ ВЗВОДОМ НА ПЕРЕДОВІЙ КОМАНДУЄ ЧАРІВНА ДІВЧИНА

«Мій брат сапер, два роки відвоював у районі проведення АТО. А чим я гірша?!»

стор. 9

«ДЕРЖАВА МАЄ НАДАВАТИ ПЕВНІ ПРЕФЕРЕНЦІЇ ПІДПРИЄМСТВАМ, ЯКІ ВИКОНУЮТЬ ДЕРЖАВНЕ ОБОРОННЕ ЗАМОВЛЕННЯ»

Військовий завод повинен дбати насамперед про те, щоб випустити якісну й відносно недорогу продукцію. Тоді її охоче закуповуватиме наша армія, і вона буде конкурентною й на зовнішньому ринку. Ті підприємства, які працюють на оборону, мають зрозуміти: надприбутків там не буде. Але це буде стабільний, гарантований прибуток

стор. 14-15

ТУШОНКА З ПРИСМАКОМ ШАХРАЙСТВА,

або Чому на солдатський стіл потрапляють неякісні продукти

стор. 16

НА «СЕМИ ВІТРАХ» У РЕЖИМІ 24/7

служать військовослужбовці окремого батальйону Радіотехнічних військ, які пильнують повітряний кордон України

стор. 18-19

Молодший сержант Микола Мушинський

ЙОГО ОДНОСЕЛЬЦІ НА ЗАРОБІТКАХ, А ВІН ОБОРОНЯЄ АВДІЇВКУ

ЗА ТРИ РОКИ БОЙОВИХ ДІЙ КАВАЛЕР ОРДЕНА «НАРОДНИЙ ГЕРОЙ УКРАЇНИ» МОЛОДШИЙ СЕРЖАНТ МИКОЛА МУШИНСЬКИЙ УРЯТУВАВ ДЕСЯТКИ ЖИТТІВ ПОБРАТИМІВ

стор. 8

ПОЛЬЩА ЗАНЕПОКОЄНА СИТУАЦІЄЮ НА СХОДІ УКРАЇНИ ТА НАВЧАННЯМИ «ЗАХІД-2017»

У рамках візиту в Республіку Польща Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак провів переговори зі своїм польським колегою паном Антоні Мацеревичем, повідомляє Управління комунікацій та преси МО України

Під час зустрічі пан Антоні Мацеревич акцентував: новини про ситуацію на Сході України свідчать про те, що Росія продовжує ігнорувати Мінські домовленості. Також він висловив занепокоєння стосовно небезпеки загострення ситуації у зв'язку з проведенням навчань «Захід- 2017».

Під час переговорів сторони розглянули питання про посилення співробітництва між Збройними Силами України та Польщі у військово-технічній сфері, про подальший розвиток і навчання литовсько-польсько-української бригади.

— Я високо оцінюю результати цієї зустрічі, яка вкотре доводить, що Польща була, є й буде стратегічним партнером для України, — підкреслив Міністр оборони України Степан Полторак.

Перебуваючи у Варшаві, Міністр оборони України взяв участь у військовому параді з нагоди Дня Війська Польського.

— Вітаю добрих сусідів та надійних партнерів із Днем Війська Польського! — сказав Міністр оборони України. — Україна й Польща сильні, коли діють разом, — наголосив генерал армії України Степан Полторак під час військового параду у Варшаві.

Вулицями Варшави під час військового параду з нагоди Дня Війська Польського крокувала прапороносна група з українським прапором від Збройних Сил України.

Під час візиту в Республіку Польща Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак узяв участь у заходах із вшанування пам'яті полеглих 1920 року учасників польсько-більшовицької війни.

Також Міністр оборони України й Міністр національної оборони Республіки Польща поклали квіти до могили генерала-хорунжого Марка Безручка та воїнів армії УНР. Варто зазначити, що у Варшаві, на цвинтарі «Воля», поховано понад 100 воїнів УНР, які виборювали свободу Польщі. За словами пана Мацеревича, його країна високо цінує внесок воїнів УНР у незалежність Польщі.

«Ми знаємо ціну свободи й, маючи таку колосальну підтримку українців за кордоном, обов'язково переможемо!»

— Генерал Безручко — герой України й Польщі, який зробив свій внесок у свободу Польщі, — сказав пан Антоні Мацеревич.

Відвідуючи могили воїнів УНР, Міністр оборони України наголосив:

— …Наш обов'язок пам'ятати подвиги патріотів… Ушановувати патріотів минулого й не забувати про сучасних українських патріотів, які тепер захищають рідну землю.

У Варшаві генерал армії України Степан Полторак також зустрівся з представниками української громади. Під час спілкування Міністр оборони України Степан Полторак поінформував про ситуацію на Сході України й про те, що на Батьківщині відбуваються позитивні зміни.

— За останні роки в нашій країні відбулися кардинальні зміни, і, найважливіше, змінився український народ. Ми знаємо ціну свободи й, маючи таку колосальну підтримку українців за кордоном, обов'язково переможемо! — сказав глава вітчизняного оборонного відомства.

ПРЕДСТАВЛЕНО НАЧАЛЬНИКА НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ОБОРОНИ УКРАЇНИ ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО

На цю посаду призначено генерал-лейтенанта Анатолія Сиротенка.

— Генерал-лейтенант Анатолій Сиротенко — це офіцер, який має досвід управління, починаючи від командира взводу до керівництва оперативним командуванням, обіймав посаду заступника начальника Генерального штабу. Це офіцер, який із перших днів збройної агресії брав участь у бойових діях на Сході країни, який має стратегічне бачення щодо підготовки офіцерських кадрів для Збройних Сил України, — сказав генерал армії України Степан Полторак.

— Головне завдання нового начальника університету — значно поліпшити рівень підготовки, кардинально змінити систему підготовки, підвищити рівень супроводження навчань науковцями університету, щоб усі наукові розробки мали практичну складову, — наголосив Міністр оборони України. — Треба значно підвищити рівень матеріальної бази та рішуче позбавлятися від давніх методик навчання, а також від тих, які себе не виправдовують, — підкреслив глава оборонного відомства.

Вадим КОВАЛЬОВ

ОЛЕКСАНДР ТУРЧИНОВ: «УКРАЇНСЬКИЙ ОПК НЕ ПОСТАЧАВ ЗБРОЮ ТА ВІЙСЬКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПІВНІЧНУ КОРЕЮ»

Україна завжди дотримується всіх узятих на себе міжнародних зобов'язань, тож підприємства українського оборонного й авіакосмічного комплексу не постачали зброю та військові технології в Північну Корею. Про це заявив Секретар РНБО України Олександр Турчинов у своєму коментарі, повідомляє прес-служба РНБО.

За його словами, деякі іноземні ЗМІ стали поширювати неправдиву інформацію про те, що Південмаш нібито передав ракетні технології в Північну Корею.

«Ця інформація не має під собою жодних підстав, є провокативною за змістом, і, найімовірніше, її спровоковано російськими спецслужбами для прикриття власних злочинів», — сказав Олександр Турчинов.

Він наголосив, що Україна вважає владний режим Північної Кореї «тоталітарним, небезпечним та непередбачуваним і підтримує всі санкції проти цієї країни». «Так само як і санкції проти Російської Федерації, режим якої дедалі більше стає схожим на північнокорейський», — зазначив Секретар РНБО, додавши, що з початку агресії РФ проти нашої держави «Україна повністю припинила постачання зброї, військової техніки та військових технологій у Росію».

«Україна не постачала ракетні двигуни та будь-які ракетні технології в Північну Корею. Вважаємо, що цю антиукраїнську кампанію спровоковано російськими спецслужбами для прикриття своєї участі в північнокорейських ядерних та ракетних програмах», — сказав Олександр Турчинов.

ДІТЯМ ЖУРНАЛІСТІВ, ЯКІ ЗАГИНУЛИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ, ПРИЗНАЧЕНО СТИПЕНДІЇ

Для підтримки дітей представників ЗМІ та забезпечення їхнього соціального захисту Петро Порошенко підписав указ, згідно з яким призначатимуть стипендії дітям журналістів, які загинули під час виконання службових обов'язків, повідомляє прес-служба глави держави.

Стипендії отримуватиме донька Кіра капітан-лейтенанта, редактора редакції телебачення телерадіокомпанії Міністерства оборони України «Бриз» Дмитра Лабуткіна, донька Валерія фотокореспондента газети «Сегодня» Сергія Ніколаєва і син Максим журналіста газети «Вести» В'ячеслава Веремія.

Стипендію Президента України дітям журналістів, які загинули або стали інвалідами у зв'язку з виконанням службових обов'язків, було засновано у квітні 2002 року. 2015-го своїм Указом Петро Порошенко збільшив суму виплат до розміру 1,5 прожиткового мінімуму. Виплати призначатимуть і здійснюватимуть дітям до 18 років, а в разі навчання за денною формою в навчальних закладах стипендії їм виплачуватимуть до закінчення навчання, але не довше як до досягнення ними 23 років.

ВОЛОДИМИР ГРОЙСМАН:
«ПИТАННЯ ІНВЕСТУВАННЯ В ОСВІТУ ЗАЛИШАЄТЬСЯ ПРІОРИТЕТОМ»

Уряд України в рамках реалізації п'яти ключових реформ держави розпочинає пілотні проекти загальнодержавної програми «Нова українська школа» і залишає в числі пріоритетів інвестування в освіту та подальше збільшення зарплат українських вчителів. Про це сказав Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман у Дніпрі під час спеціальної селекторної наради з питань підготовки до нового навчального року — йдеться на урядовому порталі.

— Ми починаємо програму «Нова українська школа». Освіта для нас є пріоритетом. Людина лише раз у житті може отримати якісну дошкільну й шкільну освіту. І наше завдання — забезпечити доступ до такої освіти, аби наші молоді люди були конкурентними в подальшому житті, — сказав прем'єр-міністр уряду. — У 2017 році ми також визначили пріоритетом збільшення на 50% зарплат вчителям. Ми будемо підтримувати цей напрямок, і в бюджеті 2018 року він знайде своє відображення. Ми маємо повернути в школи вчителів, які через брак коштів свого часу пішли шукати кращої долі.

Володимир Гройсман нагадав, що в рамках досягнення поставлених цілей уряд сприятиме роботі в декількох напрямках, а саме: продовження створення опорних шкіл, яких в Україні налічується вже понад 380, закупівля шкільних автобусів, забезпечення освітніх потреб у гірській та сільській місцевостях. Відповідні доручення вже отримали профільні міністерства, а також Мінрегіон та Мінфін. Окрему увагу приділено забезпеченню умов навчання — від ремонту середніх навчальних закладів до повної комплектації підручниками вже з 1 вересня (а не в грудні) — та вирішенню питання перевантаження шкіл і зменшення черги в дошкільні заклади. Глава уряду висловив упевненість у тому, що проблему черг у дитячі садки можна вирішити вже за три роки спільними зусиллями уряду й місцевої влади, яка завдяки децентралізації має в своєму розпорядженні достатні ресурси.

— Завдяки децентралізації місцеві бюджети зросли на 100 млрд грн, — наголосив прем'єр-міністр.

Володимир Гройсман також зауважив, що забудови міст мають відбуватися з урахуванням соціальних потреб — дитсадків, шкіл та лікарень.

Авдіївка — це частина Донецько-Макіївської агломерації, і позиції навколо неї дають змогу контролювати північні околиці Донецька та Ясинуватої, південні околиці Горлівки й трасу М04 «Донецьк–Горлівка».

Місто, яке проросійські бойовики тримали під контролем із кінця квітня 2014-го, визволили Збройні Сили України 28 липня 2014 року. До 21 січня 2015-го увагу проросійських сил було прикуто до донецького аеропорту, після знищення якого атаки почали зазнавати передмістя Авдіївки — дачний сектор, вентиляційний ствол шахти «Бутовка-Донецька» — і промзона на південних околицях міста.

Під час боїв за авдіївську промзону українська армія навесні 2016 року поступово відтіснила проросійські сили на південь до автотраси. Наприкінці січня 2017-го українська армія наблизилася безпосередньо до автотраси та Ясинуватської розв'язки, узявши її під вогневий контроль.

Наразі спроби проросійських найманців повернути стратегічні позиції спричинили те, що в місті пошкоджено 111 багатоквартирних будинків і 1153 будинки приватного сектору.

Держава, попри всі складнощі, уже надала допомогу для відновлення 582 приватних будинків. Здійснено ремонтно-відновлювальні роботи в 73 багатоквартирних будинках. Завдяки величезним зусиллям державних установ, багатьох українців за короткий час повернуто до життя більше половини пошкоджених будівель міста. Однак «міролюбівий рускій мір» продовжує збільшувати свій «рахунок» у руйнуванні Донбасу.

МІСТО НА ЛІНІЇ ВОГНЮ

ЦЕ МІСТО ЩОДНЯ СЛУХАЄ «МЕЛОДІЇ ВІЙНИ» ТА НАМАГАЄТЬСЯ ЖИТИ У ЗВИЧНОМУ РИТМІ. ДІТИ ГРАЮТЬСЯ НА МАЙДАНЧИКАХ, БАБУСІ ПОСПІШАЮТЬ НА РИНОК. ТІЛЬКИ ЗВУКИ КУЛЕМЕТНИХ ЧЕРГ ТА «ПРИЛЬОТІВ» ІЗ ГРАНАТОМЕТІВ І МІНОМЕТІВ НАГАДУЮТЬ: ВІЙНА ПОРУЧ І БУДЬ-ЯКОЇ МИТІ МОЖЕ ПРИНЕСТИ СМЕРТЬ

Застати у своєму робочому кабінеті керівника військово-цивільної адміністрації Авдіївки полковника Павла Малихіна — велика рідкість, адже вирішувати проблеми міста він звик особисто. Але для нашого кореспондента він таки знайшов час, щоб розповісти, як живеться у цьому місті.

— Авдіївка — навіть не райцентр, але стала відомою на всю країну. З якими труднощами вам як голові доводиться стикатися в одному з найгарячіших містечок держави?

— В умовах проведення АТО багато громадян, які проживають у місті, зазнали великих збитків, завданих руйнуваннями. На жаль, більшість людей не в змозі самостійно відновлювати свої нажитки. Це є проблемою, тому що на сьогодні відсутній законодавчо закріплений механізм компенсацій мешканцям міста за зруйноване та пошкоджене майно приватної власності. Звісно, ми докладаємо максимум зусиль, використовуючи бюджетні можливості, долучаючи волонтерські організації, щоб допомогти людям. Проте питання все ж таки необхідно вирішувати на державному рівні. Всі розуміють, що в місті, де йде війна, проблем вистачає, починаючи з відсутності судової влади і закінчуючи недостатньою кількістю поштових відділень. Але це не привід опускати руки. Радше навпаки — це повинно згуртувати мешканців.

«Місцеві знають, що в разі потреби наші Збройні Сили завжди прийдуть на допомогу, щоб не допустити гуманітарної катастрофи, і захистять, і нагодують, як це було під час зимового загострення»

Голова ЦВА Авдіївки полковник Павло Малихін

— Які роботи щодо відновлення міста вам вдається проводити в умовах війни?

— Ремонтуються дороги і навчальні заклади, ліквідуємо наслідки обстрілів. Якщо проблеми з водопостачанням наразі вирішуються, то з газом питання значно складніше. Ремонтні роботи проводити вкрай небезпечно, адже бойовики можуть увімкнути вентиль і тим самим спричинити вибух.

Попри всі складнощі можу запевнити: до початку опалювального сезону в Авдіївку буде проведено газ із території, підконтрольної Україні. Також нині запущено 13 проектів із відновлення постраждалих багатоповерхівок. Буде відновлено й корпус Авдіївської центральної міської лікарні.

— У місті багато військових, які стосунки з місцевим населенням?

— У місті працює комендатура, підрозділ цивільно-військового співробітництва, які виконують функції налагодження співпраці між військовими та мешканцями міста. Місцеві знають, що в разі потреби наші Збройні Сили завжди прийдуть на допомогу, щоб не допустити гуманітарної катастрофи, і захистять, і нагодують, як це було під час зимового загострення.

«До початку опалювального сезону в Авдіївку буде проведено газ із території, підконтрольної Україні. Також нині запущено 13 проектів із відновлення постраждалих багатоповерхівок. Буде відновлено й корпус Авдіївської центральної міської лікарні»

— В Авдіївці чимало людей із обмеженими можливостями. Яку допомогу від влади вони отримують, особливо враховуючи проблеми з водою та світлом?

— Ми знаємо всіх людей, які потребують допомоги. Ветерани війни, люди з обмеженими можливостями — всього, 1526 осіб, на обліку. Забезпечення ліками, водою та продуктами інвалідів, особливо тих, які пересуваються на візках, є лежачими чи важкохворими, — першочергове завдання адміністрації. Їм постійно надається гуманітарна допомога, а у випадку загострення конфлікту кожного з них буде евакуйовано в безпечне місце.

— Вплив російської пропаганди ще сильно дається в знаки?

— Нині жителі міста мають змогу дивитися українські канали. У червні цього року в місті було змонтовано і введено в експлуатацію нове обладнання теле- й радіомовлення. На жаль, заглушити російський сегмент поки що немає технічних можливостей, але, як на мене, кожен може особисто вибирати, що дивитись і слухати. Моє завдання — зробити так, щоб місцеві мали доступ до правдивої інформації з українських джерел. Патріотом не можна стати за наказом. Ось під час святкування третьої річниці звільнення Авдіївки я дав розпорядження не змушувати людей приходити на площу. Людей зібралося всього кілька сотень, але це були справжні патріоти, які щиро співали гімн України. Так склалося, що в місті найбільший ажіотаж викликає роздача гуманітарки, але ж усі мешканці міста є громадянами України, і мій обов'язок — допомагати всім.

Розмову вів Дмитро ЗАВТОНОВ

ПРОРОСІЙСЬКІ ТЕРОРИСТИ СПАЛЮЮТЬ ПОЛЯ З УРОЖАЄМ

ЛУГАНСЬКИЙ НАПРЯМОК ПОРІВНЯНО З ДОНЕЦЬКИМ ЗДАЄТЬСЯ ДОВОЛІ ТИХИМ. АЛЕ ЦЯ ТИША ОМАНЛИВА. БО НАПРУЖЕННЯ ЗБРОЙНОГО ПРОТИСТОЯННЯ ВИЗНАЧАЄ НЕ ЛИШЕ КІЛЬКІСТЬ АРТИЛЕРІЙСЬКИХ ОБСТРІЛІВ. ТУТ ТАК САМО ТОЧИТЬСЯ ЗАПЕКЛА БОРОТЬБА ЗА ПСИХОЛОГІЧНУ ПЕРЕВАГУ НАД ПРОТИВНИКОМ. ВОРОГ ВИПРОБОВУЄ НАШИХ БІЙЦІВ НА МІЦНІСТЬ

На кулеметній позиції

…«Нульові» позиції в районі оборони одного з батальйонів гірсько-штурмової бригади. Середина дня, у тіні — сорок градусів спеки. Але дошкуляє не стільки жарінь, скільки задушливий сморід від навколишніх згарищ

Учора вночі по цьому ротному опорному пункту ворог вів вогонь запалювальними боєприпасами, розривалися міни, щільні черги куль косили суху траву. Спричинена обстрілом пожежа охопила площу не одного гектара. Навкруги ще й досі жевріють острівці чадних згарищ.

Заступник командира роти Андрій розповідає: «Нещодавно навпроти нас стали свіжі підрозділи донських козачків, мабуть, вирішили в шахтарі податися. Оце вони нам показують, чого їх навчили на російських полігонах. Поля з урожаєм і сухостій палять, аби поліпшити собі огляд, а також по змозі намагаються знищити частину наших мінних загороджень і випалити наші лінії зв'язку».

Андрій відволікається від розмови, гримає на вояка, який, не витримавши спеки, скинув бронежилета. Тоді пояснює: «Без «броні» тут не можна. Дуже щільно працюють снайпери. Минулого тижня в сусідньому підрозділі з кілометрової дистанції вбили нашого солдата. Знаєте, за «почерком» стрільби ми навіть вирахували вбивцю. Це колишня чемпіонка з біатлону з позивним «Лижниця». Уперше я з нею «зустрівся» ще під Авдіївкою, наробила вона нам шкоди... А тут, як кажуть розвідники, вона вже працює із цілою командою кадрових російських військовослужбовців-снайперів. І це не єдина небезпека. Кілька разів на годину цю ділянку дончаки прострілюють із кулеметів. Ну ось, вони знову б'ють, чуєте?..»

З лісових нетрів з'являються високопосадовець Міноборони та командир бригади, Герой України. Генерал задоволений. На його думку, систему оборони роти організовано не лише грамотно, а й вигадливо, з купою сюрпризів для противника.

Окрім іншого, генерал має в бригаді дуже приємну місію: вручити відзнаки Міністерства оборони найкращим військовослужбовцям. Цього разу нагороджених у частині більше як сотня.

Генерал із теплими словами вручає відзнаки розчуленим героям, і ми вирушаємо до інших підрозділів батальйону.

Гірським піхотинцям нині дістається, бо вони жорстко контролюють дуже важливу ділянку лінії зіткнення. Окупанти страшаться наших активних дій, тому наполегливо мінують усі ділянки, де такі дії можливі. Водночас вони постійно промацують нашу оборону висуванням численних диверсійно-розвідувальних груп. А ще намагаються тримати українських оборонців у постійному напруженні за допомогою провокативних стрілецьких обстрілів з озброєння великого калібру.

Вибоїста піщана лісова дорога приводить нашу групу до іншого РОПу батальйону. Поки старші начальники приймають у бліндажі доповідь ротного, спілкуюся з бійцями підрозділу та розвідниками з вищого штабу, які тут опинилися, виконуючи свої завдання.

За словами бійців, на цій ділянці їм протистоїть до двох тисяч російських дончаків. Це не набрід, а регулярна частина за штатом мотострілецького полку, посилена артилерійським дивізіоном і танковим батальйоном. Кілька тижнів тому її особовий склад завершив вишкіл на одному з полігонів Ростовської області та прибув на український Донбас.

Проте наших солдатів вишколеними зайдами не залякати. Їм бойового досвіду не бракує, щоб протистояти агресорові. А своїх командирів вони називають унікальними. Ось молодший лейтенант Сергій А., воює з 2014-го. На фронт потрапив простим солдатом, потім був командиром обслуги станкового гранатомета, навідником, техніком, старшиною роти. З таким багажем досвіду Сергій минулого року закінчив тримісячні офіцерські курси й тепер командує ротою.

Інший офіцер — командир взводу молодший лейтенант Юрій Ф., навчався на військовій кафедрі цивільного вишу. Після інституту працював у Міністерстві з питань надзвичайних ситуацій, а згодом започаткував власний бізнес — туристичну фірму. Та коли в донецькому аеропорту загинув його братдесантник, офіцер запасу вирішив піти у військо.

— За останній тиждень рота мала чотири напружені нічні вогневі бої, — розповідає Юрій. — По нас били з мінометів 82-го калібру, озброєння бронетранспортерів, великокаліберних кулеметів, активно стріляли снайпери. Козачки намагаються розкрити позиції наших вогневих засобів, організацію системи вогню. Проте в нас усе влаштовано так, що кожен удар у відповідь стає для них справжньою несподіванкою як щодо напрямку, так і щодо ефективності. Ми постійно зміцнюємо наші позиції, змінюємо й удосконалюємо їхню конфігурацію, щоб забезпечити найдоцільніший маневр вогнем.

«Нещодавно навпроти нас стали свіжі підрозділи донських козачків, мабуть, вирішили в шахтарі податися. Оце вони нам показують, чого їх навчили на російських полігонах»

Гірські піхотинці розповіли про способи, за допомогою яких ворог намагається тиснути на них. Зокрема, час від часу, кілька разів на добу, бойовики відкривають короткочасний шквальний вогонь із великокаліберних кулеметів просто по площинах. Зрозуміло, що ефективність такої стрільби нульова, проте ворогові чомусь здається, що так вони українців лякають. Інший прийом — снайперські ігрища. Стріляють із гвинтівок великого калібру з дистанцій більш ніж тисяча метрів «для остраху». Навмисно стріляють у малі видимі цілі: демонструють у такий спосіб влучність їхнього вогню. І останнє з тактичного арсеналу противника — постійний вогонь поодинокими пострілами з кулеметів Калашникова.

…Стою серед групи воїнів, які очікують нагородження, слухаю, про що ведуть мову: «… Ці гади, поки по зубах не отримають, не вгамуються…» — «На жаль, відповідати дозволяють, коли вони вже зовсім нахабніють…» — «А як ми їм позавчора врізали, пам'ятаєте?! Добу мовчать, як шовкові…» — «Вони тільки силу розуміють…»

Віктор ШЕВЧЕНКО

«ГРІМ ГРИМИТЬ, ЗЕМЛЯ ТРЯСЕТЬСЯ, В ТАБІР БТР НЕСЕТЬСЯ...»

Така ось творчість дітей військовослужбовців. І в деяких із них уже немає більше батька. Директор табору так і сказала:

— Звісно, є і в новій зміні, тихі такі...

Співробітники військової прокуратури, розгрібаючи наслідки «лихих грищенківських часів», відбили цей дитячий табір у «комерсів», а ми зараз намагаємося це місце хоч якось підтримувати й розвивати. У зміні 150 дітей. І хоч юридично цей табір може продавати путівки будь-яким бажаючим за комерційними цінами, всі 150 відпочиваючих тут — діти учасників АТО.

Вони дуже... характерні. Не можу іншого слова підібрати. З характерними речівками, привітаннями. Було якось тривожно-сумно. А ще було дуже радісно — це позначається профдеформація. В їдальні — ідеальний порядок: пахне молоком, здобою, чимось невловимосмачним і невловимо-приємним. Ходив, фотографував, радів. У якийсь момент звернув увагу на те, що поварятам й іншим працівникам кухні — років 17–18, не більше. Ага, студенти профільного ліцею з міста Гайворон, працюють тут усе літо, бо на практиці. І «мама» — начальниця їдальні, яка вчить і виправляє помилки.

Армії потрібні не тільки танки й літаки, але ще й дитячі табори. На кожний заїзд із частин надсилають по 500–600 заявок, а місць усього 150...

— Два корпуси з трьох уже було реконструйовано, а один так і залишився дерев'яно-щитовим, що пам'ятає ще Брежнєва. Наступного року постараємося реконструювати і його.

Крок. Знову крок. Ще крок.

Юрій БІРЮКОВ

«МОЖНА СОБІ УЯВИТИ МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХА, ЩОБ ВІН ВИБАЧИВСЯ ПЕРЕД НАРОДАМИ, ЯКІ ЗАЗНАЛИ ВІД РОСІЇ КРИВД?»

Можна собі уявити Росію, що визнала б свої провини і покаялася? За репресії, за депортації, за Голодомор? За ту колись пошматовану Польщу. За поневолену Україну. За «сторозтерзаний Київ». За кров'ю залитий Кавказ. За поневіряння кримських татар. За вторгнення в Афганістан. У Будапешт, у Прагу. За Берлінський мур. За Чорнобильську атомну, що отруїла наші й суміжні землі. Та, зрештою, перед власним народом — за переслідування найдостойніших своїх громадян, за руйнування храмів, за всіх тих убитих хлопців у її неоголошених війнах.

Ні, вона вже покрикує на Німеччину, щоб хутчій платила остарбайтерам компенсацію. А що б подумати про свої борги — репресованим, депортованим, силоміць вивезеним народам. Їхнім спустошеним землям, їхнім пограбованим поколінням.

У кожної нації свої хвороби. У Росії — невиліковна».

Ліна КОСТЕНКО

«ЗАГАНЯЄМО ВОРОГА ПІД ЗЕМЛЮ...»

НА ЗУХВАЛІ ПРОВОКАЦІЇ БОЙОВИКІВ ЗАХИСНИКИ ШАХТИ «БУТОВКА» МАЮТЬ СВОЇ ПЕРЕКОНЛИВІ АРГУМЕНТИ

Десять місяців рота капітана Костянтина Р. обороняє позиції на шахті «Бутовка». Бійці згадують, що коли займали оборону, споруди шахти були цілими, а нині тут немає жодного живого місця. Найбільше руйнувань «Бутовка» зазнала навесні, коли по ній прямим наведенням гатили російські Т-72 «Білий орел»

Постраждали тоді й мирні жителі Авдіївки, бо далеко не кожен танковий снаряд окупантів летів у ціль. Перельоти росіян потрапляли в житлові квартали міста. Шахту та свої позиції українські захисники тоді відстояли, вони продовжують боронити їх і досі й навіть закріпилися на нових, виграшних позиціях.

Останніми часом ворог активізувався саме на цьому напрямку.

— Тільки-но поїде ОБСЄ, починається, — кажуть бійці. — Закидають кілька реактивних снарядів, потім працюють СПГ, міномети різного калібру, кулемети, буває й «арта».

У бойовиків нещодавно відбулася ротація, і в новачків присутній синдром Рембо чи Маклаута. Рвуться в бій, а обриваються їхні життя…

— Ну ось недавно: раз, другий… п'ятий влупили по нас із СПГ, — розповідає ротний. — Хоча й шкода боєприпаси на них витрачати, даю команду втихомирити противника вогнем. Здобуваємо вогневу перевагу й заганяємо ворога під землю, де йому, зрештою, і місце. Ми чітко працюємо по ворожих вогневих точках, а вони луплять по полях. Палять урожай, бо їм байдуже, що люди потім їстимуть.

На позиціях «Бутовки» вже ціла колекція металевих сюрпризів від ворога, та й сама шахта, немов основна частина цієї «музейної» експозиції.

Старшина роти розповідає, що противник через перехідник монтує до ручного протитанкового гранатомета 82-мм міни. Із цього гібриду виходить одноразовий портативний міномет, з якого можна стріляти міною прямим наведенням. Міна розривається від удару, а двигун від РПГ, перехідник і хвостовик міни часто знаходять поруч. За вмілого застосування це доволі небезпечна річ.

«Ми чітко працюємо по ворожих вогневих точках, а вони луплять по полях. Палять урожай, бо їм байдуже, що люди потім їстимуть»

Однак наші хлопці навчилися всьому протистояти, головне бути на крок попереду від ворога. Дивлячись на зруйновану й схожу на друшляк «Бутовку», на бойовий колектив, який стоїть тут на позиціях, розумієш: ніякі танки, «Гради» чи інші витвори, народжені в Росії, не зламають бойовий дух цих воїнів.

Юрій ІГНАТ

Командир роти капітан Костянтин Р.

Розбитий ворожими танками шахтний ствол

«ПРОМКА» — ТЕРИТОРІЯ, ДЕ «ЦУКЕРКИ» ОСОБЛИВІ

Захиснику «промки» Миколі Стогнієнку всього 21 рік

— Що з машиною? Зробив? — запитує командир підрозділу.

— А я що, її ламав, — віджартовується солдат на ім'я Микола.

— Пожартуй мені ще, — продовжує командир, — ми навіть без води тут зможемо протриматися кілька днів, а без машини — точно ні.

— Та звичайно полагодив, ви ж не знаєте, — ніби ображаючись, каже хлопець.

Миколі Стогнієнку всього 21, але він майже рік у складі бригади бере участь в обороні промзони. Кількість боїв він не рахує, бо там, де майже не стихає гуркіт мінометів і кулеметів, у цьому нема сенсу.

— Зараз треба відійти, бо ворог прострілює з «Утеса», — говорить Микола так спокійно, ніби пропонує випити кави.

Звісно, кулеметнику Миколі та його побратимам буває страшно. Страшно було й у січні, коли ворог застосовував і артилерію, і танки, і «Гради». Тоді бій тривав майже три доби, спали рідко. Але ворог теж отримав «море вражень». Для нього вони — «Чорна бригада», яка ніколи не відступає. В боях під Авдіївкою бригада неодноразово підтвердила свою грізну назву.

Втрата товаришів — найскладніше з випробувань на цій війні. Тут пам'ятають кожного, але сумувати нема часу, бо підступність окупантів відома всім: щодня вони провокують наших воїнів, тому потрібно бути максимально зібраним. Та за кожного вбитого чи пораненого нашого героя ворог рано чи пізно своє отримає.

— Мені не дає спокою те, що я не зміг розібрати останні слова друга. Він пересувався на позицію, коли в нього влучили з ДШК. Пробило легеню і влучило в серце. Без шансів, — із сумом згадує Микола Стогнієнко.

Про своє поранення він говорить просто:

— Наскрізне кульове у праве плече, три тижні лікування, реабілітація та повернення на передову.

— А чому про друге поранення не згадуєш? — запитують товариші на позиції.

— Та там же дрібниця, осколкове дотичне, тільки шрам на голові залишився, — показує Микола. — Я навіть від шпиталю відмовився. Чого там лежати просто так?

Російські окупанти кожного дня обстрілюють позиції наших військових під Авдіївкою, тільки іноді зменшуючи інтенсивність, ніби намагаються приспати їхню пильність. Але, звісно, в них нічого не виходить. Тоді, буває, вони вдаються до хитрощів.

— Інколи до позицій противника не більше 20 метрів. Кричать нам: «Укропы, сахар есть?» Ми, українці, не жадібні, тож, якби вони додали бодай «пажалуйста», ми перекинули б їм цукру. Може, в них там важкі часи? — сміється Микола. — Але сепари, відомо, народ нечемний, тому, не дочекавшись нашої відповіді, одразу відкрили вогонь із кулемета. Нам здалося, що їм дуже кортить солоденького, то ми кинули декілька «цукерок» — РГД-5. Більше в той день вони нічого не просили. Може, зуби заболіли?..

Можливо, в ОРДЛО і є проблеми з цукром, але, скоріш за все, ворог намагався спровокувати наших бійців засвітити свої позиції. Гранати — це хороша зброя як для наступальних дій, так і для захисту. І ми маємо повне право їх застосовувати, коли виникає загроза життю наших бійців.

Тож «цукерки» на «промці» особливо неслухняним сепарам роздають...

Дмитро ЗАВТОНОВ

Вишкіл крилатої піхоти часто відбувається в незнайомій місцевості

МЕНШЕ ПАПЕРІВ, БІЛЬШЕ ПОЛІГОНІВ

У ВДВ ВІДМОВИЛИСЯ ВІД ПРАКТИКИ НАТАСКУВАННЯ БАТАЛЬЙОНІВ І БРИГАД НА ЕПІЗОДИ ТАКТИЧНИХ НАВЧАНЬ

Підготовка українських десантників (і не лише) за останні кілька років зазнала суттєвих позитивних змін. Звісно, найзначніші корективи внесла антитерористична операція й низка практичних висновків, породжених особливостями її перебігу. Про теперішній вишкіл крилатої піхоти — наша розмова із заступником командувача з бойової підготовки — начальником управління бойової підготовки Високомобільних десантних військ ЗС України полковником Володимиром Івановим

— До 2014 року бойова підготовка у ВДВ, як і в частинах інших видів військ, відбувалася дуже обмежено та переважно на папері. Бригадні навчання ставали надзвичайною подією. Через брак коштів зазвичай проводили хіба що навчання ротно-тактичного рівня. Обмеженість підрозділів у матеріально-технічних засобах далася взнаки на початковому етапі війни. Коли ворог захоплював Крим, тільки чотири наші батальйонно-тактичні групи і стільки ж розвідувальних рот змогли вирушити до півострова, щоб прикрити адміністративну межу з автономією, — пояснює Володимир Станіславович. — Відповідно до укомплектованості довелося спішно проводити мобілізацію. Готували людей згідно з існуючими на той час керівними документами. Звісно, бойового досвіду майже ні в кого не було, його добували в боях уже на Донбасі. Полігоном для багатьох стала АТО. Як безпосередній учасник подій, констатую: виконання завдань давалося важко. Доводилося на ходу ламати стереотипи, прищеплювати солдату розуміння: він на справжній війні, де вбивають, і водночас вселяти усвідомлення того, що теж щось може, якщо зброя — не просто залізо, а інструмент. Поступово бригади долали цей психологічний бар'єр. Уже всередині першого року російської агресії частини ВДВ діяли значно впевненіше.

2015-го у ВДВ переглянули нормативи щодо бойової підготовки. Тієї зими саме прийшла четверта черга мобілізації, але її організували вже зовсім інакше. Полковник Іванов одверто зізнається: якби так гартували першу хвилю, як четверту-шосту, ситуація могла бути для нас значно сприятливішою. Система підготовки десантників стрімко здолала бар'єр обмежень мирного часу.

— Ми змінили підходи до виучки, відмовившись від практики натаскування батальйонів і бригад на епізоди тактичних навчань. Увесь вишкіл проходить одразу в незнайомій місцевості, з ходу, — ділиться досвідом головний «бойовик» десантного

Начальник управління бойової підготовки Високомобільних десантних військ ЗС України полковник Володимир Іванов

війська. — Навесні 2015 року на «Широкому Лані» спершу провели навчання двох бригад удень і двох — уночі. Все вийшло непогано, і це вселило віру в наші сили. Поступово дійшли до того, що організували тренінг з однією бригадою послідовно на п'яти полігонах. Три з них для бійців були незнайомі. А крайній навчальний рейд 79-ї та 81-ї бригад відбувся водночас на чотирьох полігонах і трьох ділянках місцевості. Тепер я впевнений: ми на правильному шляху. І добре, що відмовилися від деяких документів, які регламентують бригадні навчання, як от, графік практичних дій. Він «утискав» командира бригади, батальйону ввідними, вказівками у часові параметри, рамки, заздалегідь визначені керівництвом. Командир часто сам рішення не приймав, а тільки слідував певній канві. Мало того, якщо в нього в процесі виникали відступи від плану, його обов'язково поправляли. Наочно це мало такий вигляд: завчасно було відомо, що о 10.00 відбудеться удар авіації. І саме тоді, бо її на той час замовили. А командир міг вийти на рубіж о 9.30, але півгодини чекав на появу літаків. Уже минуло два роки, як ми забули про таку практику. Тепер послідовність практичних дій розробляє комбриг, а керівник навчання оцінює його: як він виконує свій план і задум. Практика показує, що командир, якому делегують право на ініціативу, зазвичай не помиляється. Він сам вирішує, як формувати рівень готовності підрозділу, частини. Ця ініціатива допомагає в реальних бойових ситуаціях, бо офіцер привчається думати іще на полігонах, а не там, де вже не відіграєш назад.

Цього року ВДВ не провело жодних навчань, де б мішеневу обстановку робили по-старинці, коли вкопану фанерну ціль видно на полі ще до початку стрільб. Зараз їхнє місце займає радіокероване полігонне обладнання. Полковник Володимир Іванов пригадав епізод із перебування на військовій базі США у ФРН. Американські колеги, помітивши подив українців щодо рівня розвитку полігонної інфраструктури, сказали: «Не засмучуйтеся, ми це все піднімали 70 років, ще й досі будуємо. І теж припускалися помилок. Ви теж свої полігони розбудуєте як слід. Та й вибору у вас, схоже, іншого нема». Добре, коли є приклад, орієнтир, до чого прагнути. На натовських полігонах навіть є штатний підрозділ статистів, які грають роль противника, мирних мешканців, терористів тощо. Очільники цих підрозділів мають бонус у просуванні по службі, тому що мислять так, як міркує вірогідний противник.

«На натовських полігонах навіть є штатний підрозділ статистів, які грають роль противника, мирних мешканців, терористів тощо. Очільники цих підрозділів мають бонус у просуванні по службі, тому що мислять так, як міркує вірогідний противник»

Українські ВДВ другий рік поспіль упроваджують у життя бойову систему підготовки БАРС. Може, це відбувається не так, як хотілося б, бо вона потребує кропіткої роботи й неабияких навичок інструкторів, але ця система допомагає в разі якісного оволодіння нею упевнено вести бій, пересуватися бойовищем і зберегти життя.

— У БАРСі 15–20% є фізпідготовкою, а решта — це елементи бойової підготовки, яку ми активно впроваджуємо після четвертої хвилі мобілізації. Бойовий тонус треба постійно підтримувати. Якось нам стало цікаво і ми зважили обладунки комбрига. Бронежилет, кілька рацій, боєприпаси, зброя, рюкзак з усяким необхідним добром. Вийшло, не повірите, — 68 кілограмів! Зрозуміло, цей офіцер не біжить у ланці, й, може, не всі ті речі вкрай потрібні, але він повинен нести мінімум 40 кілограмів. Тому навіть таке начальство має тримати себе в належній фізичній кондиції. Приміром, **у Командуванні ВДВ щоранку проходить година фізичних занять. Не зважаючи на посади, їх ніхто не уникає. Командування виїздить на навчання в повному екіпіруванні. Бійці бачать, що генерали й полковники так само, як і вони, несуть свою ношу. Важко уявити, що краще цементує військо, як не подібна єдність!**

Зауважимо, що Володимир Станіславович — фанатик фізпідготовки. Свого часу здобув кілька спортивних розрядів, підтримує пристойну фізичну форму й того ж вимагає від офіцерів. «Це не просто частина обов'язку військового, це вимога життя… Це допомагає вижити в бойовій обстановці», — доречно зазначає співрозмовник.

Програму вишколу десантників удосконалюють з урахуванням бойового досвіду. Так, у курсі підготовки вже апробовано нововведення — виконання вправ стрільби зі стрілецької зброї з борту вертольота Мі-8 по наземних цілях.

Зауважимо, що житомирський навчальний центр ВДВ за рік готує понад 1000 військовослужбовців для десантних частин і підрозділів. Примітно, що серед його викладачів та інструкторів чимало людей із бойовим досвідом. Майже півсотня з них зазнали поранень та контузій у ході АТО, причому приблизно кожен другий має інвалідність. За ініціативи командувача Високомобільних десантних військ генерал-лейтенанта Михайла Забродського, їм дали можливість продовжити службу. Кращої реабілітаційної й соціалізаційної програми для них і не вигадаєш.

Геннадій КАРПЮК

ПРОТИСТОЯННЯ БЕЗПІЛОТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НЕБІ ДОНБАСУ

ОСОБЛИВІСТЮ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ НА СХОДІ НАШОЇ КРАЇНИ СТАЛО АКТИВНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОТИБОРЧИМИ СТОРОНАМИ БЕЗПІЛОТНИХ АВІАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ. ТАКЕ ОБОПІЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ БЕЗПІЛОТНИКІВ ПІД ЧАС БОЙОВИХ ДІЙ ТРАПЛЯЄТЬСЯ ЧИ НЕ ВПЕРШЕ В ІСТОРІЇ ЛОКАЛЬНИХ ВІЙН ТА ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ

Під час визначальних відомчих випробувань БпАК Fly Eye

Починаючи з 2014 року в небі Донбасу, крім найпростіших саморобних коптерів, фіксували нові безпілотні авіаційні комплекси (БпАК) різних класів вітчизняного й іноземного виробництва та серійні зразки, які є на озброєнні армії Російської Федерації

Безумовними перевагами безпілотних літальних апаратів (БпЛА) є малі розміри, низьке радіолокаційне, інфрачервоне та акустичне випромінювання, що значно ускладнює їхнє виявлення й знищення. До того ж використання БпЛА набагато дешевше і безпечніше, ніж літаків і вертольотів.

На початку антитерористичної операції на озброєнні українського війська перебували БпАК тактичної розвідки ВР-2 «Стриж» (з БпЛА Ту-141) та ВР-3 «Рейс» (з БпЛА Ту-143), розроблені в СРСР у 70–80 роках минулого століття (2014-го їх іще активно застосовували). Проте, російсько-окупаційні війська розгорнули в захоплених районах Донецької та Луганської областей сучасні системи ППО та РЕБ, встановивши над цими територіями безпольотну зону й закривши її від аеророзвідки. Відтак 2015 року українській армії довелося відмовитися від подальшого використання в районі проведення АТО не тільки бойової авіації, але й морально та технічно застарілих безпілотних комплексів.

У той час в окупантів дедалі частіше почали з'являтися надсучасні БпАК, звісно ж, російського виробництва, які активно вели розвідку, корегували вогонь артилерії та виконували завдання РЕБ. Такі, як, приміром, «Леер» з БпЛА «Орлан-10», 2012 року прийнятий на озброєння сухопутних військ Російської Федерації. До речі, за інформацією російських інтернет-ресурсів, оборонне відомство країни лише протягом 2009–2010 років витратило на програму розробки безпілотників близько 170 млн доларів.

В Україні перші приватні компанії з виробництва БпЛА створено в 2014–2015 роках. Їхніми засновниками стали вихідці з авіамодельного спорту, підприємці й волонтери. Слід зазначити, що 2013-го фахівці Центрального науково-дослідного інституту озброєння та військової техніки Збройних Сил України (ЦНДІ ОВТ ЗСУ) спільно з Державним науково-дослідним інститутом авіації розробили перше тактико-технічне завдання до безпілотного авіаційного комплексу тактичного класу (бригадного рівня) для потреб наших ЗС. Із того часу військові науковці розробили близько десяти тактико-технічних завдань до безпілотних авіаційних комплексів усіх класів — від БпАК класу «мікро» до ударних стратегічних комплексів. Тож сьогодні перед вітчизняними виробниками, які розпочинають роботу над новими зразками БпЛА військового призначення, ставлять конкретні вимоги щодо їхніх тактико-технічних характеристик. Приміром, безпілотник-розвідник «поля бою» має безперервно перебувати в повітрі не менше як дві години, приховано вести якісну фото- й відеозйомку як удень, так і вночі на мінімально безпечній для себе висоті, яка гарантує збереження від ураження стрілецькою зброєю та зенітно-ракетними й артилерійськими засобами протиповітряної оборони, передавати отриману інформацію в режимі реального часу на визначену відстань.

Цікаво, що завдяки напрацюванням військової науковців попередньо оцінити результати роботи виробників, у тому числі й закордонних, можливо навіть до початку випробувань БпАК.

— У ЦНДІ ОВТ ЗСУ розроблено низку методик щодо всебічного оцінювання коефіцієнту технічної досконалості перспективних та існуючих безпілотних авіаційних комплексів, зокрема стосовно визначення льотно-технічних характеристик, цільового навантаження й інших. Оцінювання базується на математичних методах і проводиться по більш ніж 70 параметрах. Це дозволяє попередньо визначити технічний рівень зразка до проведення випробувань та надати керівництву Міноборони пропозиції відносно доцільності проведення подальших випробувань на полігонній базі ЗС України, — зазначив тимчасовий виконувач обов'язків начальника науково-дослідного відділу розвитку авіаційної техніки та озброєння науково-дослідного управління розвитку озброєння та військової техніки Повітряних Сил ЗС України ЦНДІ ОВТ ЗСУ підполковник Андрій Зірка.

Враховуючи характер бойових дій, що тривають на Донбасі, особливо затребуваними є розвідувальні безпілотники, які за масштабом дії класифікуються як «поля бою», «малі тактичні» та «тактичні» з відповідними просторово-часовими показниками їх застосування. Такі БпЛА виконують завдання розвідки (передають у будь-який час доби інформацію в режимі реального часу, здійснюють фото- й відеозйомку), корегують вогонь артилерії та допомагають в оцінці результатів вогневих ударів. Наразі в усіх механізованих та артилерійських бригадах українського війська, які виконують бойові завдання на Сході країни, створено спеціальні підрозділи, оснащені БпАК. Наразі доволі ефективно працюють на перемогу над ворогом розвідувальні БпАК («поля бою») вітчизняного виробництва, наприклад, такі, як А1-С «Фурія», Spectator-M, «Мара-2М», «Лелека-100», польський БпАК Fly Eye та ближчий за своїми ТТХ до «тактичних» український БпАК PD-1. Підсистема передачі даних останнього забезпечує значний радіус дії, у тому числі в глибині побудови оборони противника.

В Україні також почато розробку ударних БпАК. Такі комплекси потребують встановлення на них складних систем прицілювання та наведення, а також, враховуючи невелику масу самого літального апарата, розробки спеціальних боєприпасів. Потрібно розуміти, що через мале бойове навантаження такі безпілотники можна використовувати лише для вирішення спеціальних завдань.

За статистикою, від початку проведення АТО підрозділами української армії за допомогою стрілецької зброї та зенітно-ракетними й артилерійськими засобами протиповітряної оборони збито вже понад 70 БпЛА противника

Останнім часом набувають популярності ударні БпЛА-«камікадзе» одноразової дії. Таким є, скажімо, БпЛА Warmate спільної розробки польської компанії WB Electronics та ПАТ «ЧеЗаРа». Радіус дії та бойове навантаження такого апарата дозволяє вражати визначені цілі на лінії бойового зіткнення й у ближній глибині побудови порядків противника. Наведення безпілотника на ціль оператор здійснює з переносного пульта управління.

У рамках науково-технічного супроводження створення безпілотних авіаційних комплексів фахівці ЦНДІ ОВТ ЗСУ встановили тісну співпрацю з усіма розробниками та виробниками таких комплексів в Україні. До речі, нині в країні подібних підприємств не менше як десять. Підвищенню ефективності співпраці сприяє робота науковців у районі проведення АТО у військових підрозділах, де безпосередньо проходять підконтрольну експлуатацію безпілотні авіаційні комплекси. Саме в бойовій обстановці, в умовах впливу ворожих засобів РЕБ можливо об'єктивно оцінити здатність БпАК виконувати завдання. Крім того, вони постійно здійснюють моніторинг світових тенденцій розвитку безпілотних авіаційних комплексів, аналіз технічних рішень, що застосовуються в БпАК закордонного виробництва, в тому числі тих, що є на озброєнні у противника. Накопичений таким чином досвід згодом трансформується в конкретні пропозиції щодо подальшого удосконалення власної безпілотної техніки, а також методів боротьби з ворожими БпЛА.

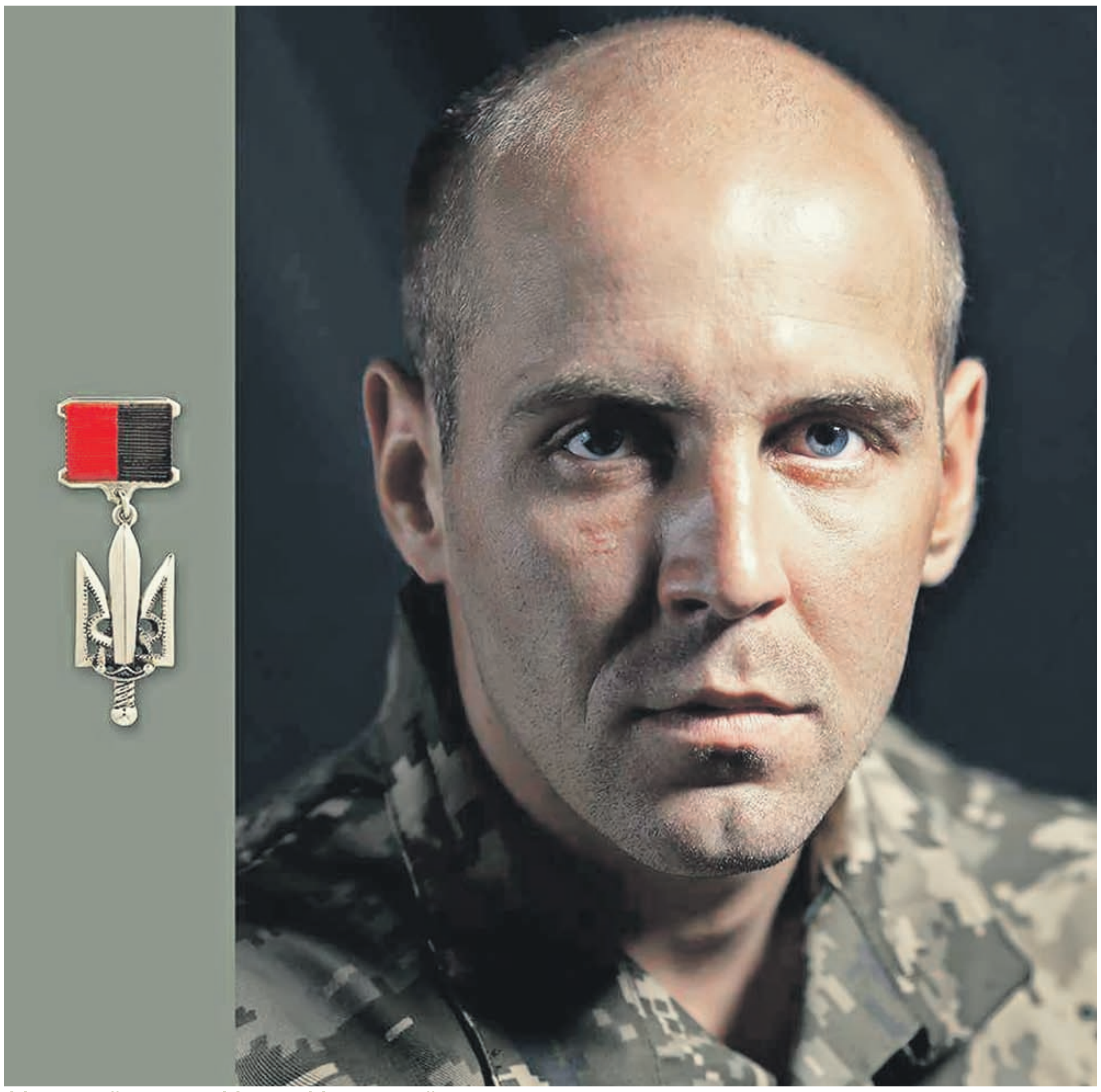
Наприклад, за статистикою, від початку проведення АТО підрозділами української армії за допомогою стрілецької зброї та зенітно-ракетними й артилерійськими засобами протиповітряної оборони збито вже понад 70 БпЛА противника. Щоправда, на практиці виявити і знищити таким чином безпілотник доволі важко. Альтернативою знищення безпілотного апарата є перешкоджання виконанню його завдань шляхом придушення засобами РЕБ командного радіоканалу, по якому оператор ним управляє, та сигналів навігаційної системи самого БпЛА. І навпаки, необхідно подбати про створення закритого каналу управління на своїх безпілотниках, щоб убезпечити їх від аналогічної дії ворожих засобів РЕБ.

У цілому ж успішний досвід застосування БпЛА в районі проведення АТО засвідчує перспективність подальшого розвитку цього виду військової техніки, без якого сьогодні вже неможливо уявити Збройні Сили України.

Андрій ЛИСЕНКО

ЙОГО ОДНОСЕЛЬЦІ НА ЗАРОБІТКАХ, А ВІН ОБОРОНЯЄ АВДІЇВКУ

ЗА ТРИ РОКИ БОЙОВИХ ДІЙ КАВАЛЕР ОРДЕНА «НАРОДНИЙ ГЕРОЙ УКРАЇНИ» МОЛОДШИЙ СЕРЖАНТ МИКОЛА МУШИНСЬКИЙ УРЯТУВАВ ДЕСЯТКИ ЖИТТІВ ПОБРАТИМІВ

Молодший сержант Микола Мушинський

Можливо, що про справжні подвиги цього бійця мало хто б знав, якби не його командир та побратими. Саме вони були ініціаторами представлення його як достойного кандидата на нагородження цією високою недержавною нагородою

Під час запеклого бою 12 вересня 2014 року біля населеного пункту Петрівське було поранено командира взводу. У цій ситуації серед деяких мобілізованих бійців ледь не розпочалася паніка. Молодший сержант Микола Мушинський, як найдосвідченіший у підрозділі, не розгубився і взяв керування на себе. Розмістивши два відділення в десантному відсіку та на броні БМП, Микола разом із товаришами проривався із ворожого оточення, маневруючи розбитими шляхами. Дорогою йому довелося підбирати й інших військовослужбовців, які опинилися у такому ж становищі.

— Досі не можу збагнути, як йому вдалося розмістити на своїй БМП таку кількість бійців. Таких критичних ситуацій за три роки було чимало. І в кожній з них Микола завжди поводився спокійно та впевнено, ми пишаємося ним, — каже його командир роти.

Микола — людина дуже скромна і неговірка. Він не любить розповідати про війну. І його можна зрозуміти, адже за понад три роки перебування у районі проведення АТО він втратив багатьох своїх друзів.

Бойові побратими та командир підрозділу Богдан, коли розповідали про Миколу Мушинського, добирали найвлучніші прикметники, які характеризують молодшого сержанта, — відповідальний, досвідчений, скромний, сміливий, добрий, щедрий, спокійний, наполегливий…

— Я знаю Миколу з 8-го вересня 2014 року, — говорить його командир Богдан.

— На той час усі наші найкращі машини ми віддали мобілізованим механікам. Декотрі з них, звісно, були необстріляними й не мали відповідної практики. Тоді вчасно на допомогу мобілізованому поповненню нашої роти прийшов Микола. Як найдосвідченіший механік-водій, він став для кожного з них наставником-інструктором. Розповідав, що та як треба робити в тій чи іншій обстановці, пояснював, показував, допомагав. Таким чином за короткий час Микола озброїв їх своїм бойовим досвідом.

— Ми тоді саме здійснювали марш у Старобешеве, щоб вивезти поранених з Іловайська, — продовжує розповідь офіцер. — Колона рухалася на максимальній швидкості, здіймаючи густу куряву. Подолавши понад сто кілометрів, бійці прибули на місце та спромоглися вивезти з-під ворожих обстрілів багатьох побратимів. Тоді знову відзначився молодший сержант Микола Мушинський. У його машині раптово відмовили гальма. Попри це, Микола зумів довести свою БМП до місця призначення.

...29 січня 2017 року, південніше Авдіївки українські військові відбили чергову спробу противника прорвати оборону. Ворог почав масовані обстріли з мінометів та стрілецької зброї. Безперервно, протягом трьох годин, у нічному небі було видно численні трасери, освітлювальні міни, що летіли з окупованого Донецька у бік авдіївської «промки». На наші позиції сипався інтенсивний смертельний «феєрверк». Після артпідготовки російські окупанти зробили чергову спробу штурму, але дістали відсіч. Зазнавши значних утрат, змушені були відступити. Переслідуючи ворога, наші бійці захопили ворожі позиції і закріпилися на них. Супротивник, намагаючись відновити контроль

Притиснувшись до холодної землі, бійці могли лише чути, як раз по раз кулі влучають у корпус їхньої «Ластівки». Хвилини здавалися вічністю. Зрештою, коли обстріли трохи вщухли, молодшому сержантові Мушинському під прикриттям навідника все ж удалося натягнути гусеницю. Він завів БМП та продовжив виконувати бойове завдання

над утраченими рубежами, розпочав щільний артилерійський вогонь. Під таким шаленим обстрілом молодший сержант Мушинський у складі екіпажу своєї БМП-2 раз по раз доправляв на «Орел» боєприпаси, медикаменти, воду й продукти. На зворотному шляху вони евакуйовували у «зелену» зону наших поранених.

Третього дня оборони цієї позиції Микола з екіпажем робив черговий виїзд. Завдання те саме — доставка боєприпасів та евакуація поранених. Переїхавши розтрощену ворожим снарядом залізничну колію, бойова машина несподівано «роззулася» й стала як укопана в небезпечному місці. Ворожі кулі посипалися на «поранену» БМП. Здійснити екстрений ремонт було неможливо, щоб підняти її, потрібні були домкрати. Вже темніло, коли Микола із екіпажем приховано залишили серед поля «роззуту беху», й приєдналися до своїх.

Наступного ранку Микола Мушинський, разом із навідником дісталися своєї «пораненої» БПМ-2. Цього разу — з комплектом гідродомкратів. Тільки-но вдалося відірвати від землі багатотонну машину, а заліплені липкою глиною котки ледве торкнулися примерзлої поверхні грунту, ворожий обстріл посилився. Досить довго довелося хлопцям лежати під днищем БМП та перечікувати вогняну зливу, яка не давала змоги навіть підняти голову. Притиснувшись до холодної землі, бійці могли лише чути, як раз по раз кулі влучають у корпус їхньої «Ластівки». Хвилини здавалися вічністю. Зрештою, коли обстріли трохи вщухли, молодшому сержантові Мушинському під прикриттям навідника все ж удалося натягнути гусеницю. Він завів БМП та продовжив виконувати бойове завдання.

— Здійснити ремонт під щільним обстрілом зміг би не кожен, — впевнений командир роти.

Після нагородження недержавним орденом «Народний Герой України» Микола побував у відпустці у рідному волинському мальовничому селі Антонівка. Тут його радо зустріли батьки Віктор Олександрович і Тетяна Петрівна, брат і сестри. Двадцятичотирирічний Микола — старший син у сім'ї.

З усіх антонівських хлопців лише Микола воює, гідно захищає Україну. Сумно, але всі Миколині шкільні друзі й товариші нині перебувають десь на заробітках у Європі. Ось що він сам сказав із цього приводу:

— Хлопці, які повернулися із сусідньої Польщі, де працювали на різних роботах, пропонували мені кинути армію й податися з ними. Умовляли, казали, що там добрі зарплати… Я звик до армії й знаю, що тут потрібний, — каже Микола, — та й хлопців покинути не можу, колектив у нас дружній і злагоджений: побратими ніколи не лишать у біді, ніколи не зрадять…

…Зараз народний Герой України молодший сержант Микола Мушинський знову на передовій і разом із підрозділом тримає оборону під Авдіївкою...

Ярослав МЕЛЬНИЧУК

Молодший сержант Станіслав Стовбан

«КОЛИ БОЙОВИК НАВІВ НА МЕНЕ СНАЙПЕРСЬКУ ГВИНТІВКУ, Я ПОДУМКИ ПОПРОЩАВСЯ ІЗ ЖИТТЯМ...»

ОБОРОНЯЮЧИ ДОНЕЦЬКИЙ АЕРОПОРТ, МОЛОДШИЙ СЕРЖАНТ СТАНІСЛАВ СТОВБАН ДІСТАВ ВАЖКЕ ПОРАНЕННЯ Й ПОТРАПИВ У ПОЛОН. ПІСЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ І ПРОТЕЗУВАННЯ АМПУТОВАНОЇ КІНЦІВКИ ВІН ПОВЕРНУВСЯ ДО СВОЄЇ БРИГАДИ В РАЙОН АТО, А ЗАРАЗ ГОТУЄТЬСЯ ДО ПЕРШОГО ПІСЛЯ ОПЕРАЦІЇ СТРИБКА З ПАРАШУТОМ

…Весна 2014-го. Жоден випуск новин не обходиться без повідомлень про загибель українських вояків на Сході країни. Вони жалили Стаса в самісіньке серце, і він продовжував оббивати пороги військкомату, пояснюючи, що має досвід механіка-водія бойової машини десанту, під час армійської служби опанував кілька зразків стрілецької зброї, має відмінну фізичну підготовку та що його місце там, на Донбасі, а не на затишному Прикарпатті. Нарешті настирливого 22-річного юнака призвали у військо. Стас пройшов на полігоні кількамісячний вишкіл, опісля його зарахували в аеромобільну бригаду, яка розташувалася на Донбасі.

Там його підрозділ виконував різні завдання, а в ніч із 13 на 14 січня 2015 року він разом з іншими добровольцями зайшов у Новий термінал донецького аеропорту. Не встигли десантники як слід зайняти позиції, як по них ударили ворожі танки.

— Це, мабуть, нас так вітають, — пожартував старший лейтенант Віталій Любенко, їхній командир. — Нічого, у боргу не залишимося…

Невдовзі були перші втрати: осколок обірвав життя бійця з 93-ї омбр, а ще дістав поранення в груди Федір Мисюра. Наступного дня два російських танки знову відкрили по наших позиціях вогонь, б'ючи в одну й ту саму стіну. Зрештою в ній утворився великий отвір. Довелося відійти до північної зали. У той час бойовики просочилися на верхні поверхи, були вони й у підвальних приміщеннях. Викурити їх звідти не було змоги, тому вирішили заблокувати ворога, зробивши завали на сходах.

— Вони, звісно, намагалися всіляко вийти з пастки, але ми щоразу «пригощали» їх автоматно-кулеметним вогнем, — розповідає Станіслав. — Судячи з акценту, там були чеченці й росіяни.

Водночас бойовики, які перебували на території аеропорту, продовжували атакувати позиції українських вояків. Кількість поранених зростала. 18 січня почалася їх евакуація. Прибуло й підкріплення — майже 10 бійців 90-го батальйону.

Після цього бойовики вкотре полізли на позицію наших бійців. Коли, здавалося, вони ось-ось візьмуть верх, наші десантники викликали на себе вогонь артилерії. Після цього ворог відступив, але перестрілки продовжувалися майже цілий день. Коли вони почали затихати, у терміналі стався вибух, спровокувавши провалення підлоги посеред зали. Кілька осіб потрапило під завали, і їх довелося відкопувати. Стовбана привалило ящиками для набоїв, але він вибрався з-під них самотужки. Ще не улягло відлуння вибуху, як розпочався штурм: бойовики думали, що десантники загинули. Та коли наштовхнулись на їхній вогонь, одразу відступили.

Напруживши останні сили, Станіслав дістав приховану гранату, намагаючись вирвати кільце. Та вона випала з ослаблених рук і покотилася бетонкою...

На світанку 20 січня ворог, розлючений невдалим учорашнім штурмом, знову пішов у наступ. Зав'язався бій, який тривав майже дев'ять годин. І весь цей час кулемет Стовбана бив короткими влучними чергами. Люди витримували, а от метал — ні: Стасові довелося замінити — через перегрівання — три стволи. Раптом стрілянина з боку ворога затихла.

— Нам, мабуть, сам Господь Бог допомагав: під час цієї тривалої сутички жоден боєць не загинув, — каже Станіслав. — Ми почали радитись, як перегрупувати сили, і раптово пролунав черговий вибух, настільки потужний, що обвалилися перекриття на всіх поверхах. Пам'ятаю, що мене підкинуло догори вибуховою хвилею, а потім я впав. Коли осів пил, то побачив, що лежу під монолітною плитою. З'ясувалося, що вона перебила на нозі артерію.

Подробиці того, коли саме в термінал зайшли бойовики, Станіслав не пам'ятає: через велику втрату крові був непритомний. Коли прийшов до тями, побачив навколо себе незнайомих людей і зрозумів, що це вороги. Напруживши останні сили, дістав приховану гранату, намагаючись вирвати кільце. Та вона випала з ослаблених рук і покотилася бетонкою. Помітивши РГД, один із бойовиків підійшов до Станіслава й навів на нього снайперську гвинтівку, але за наказом його ватажка опустив зброю…

Під час перебування Станіслава в полоні медики однієї з донецьких лікарень ампутували йому пошкоджену ногу, зберігши другу, теж пошкоджену. А через кілька тижнів його обміняли…

Незважаючи на те, що втрачену ногу довелося протезувати, Станіслав почувається… щасливою людиною.

— Не повірите, але сьогодні, дякуючи нашим військовим лікарям, насамперед полковнику медичної служби Володимирові Бондаренку, я можу навіть бігати, — каже молодший сержант Станіслав Стовбан. — Тому відразу після лікування поїхав у свою рідну бригаду з проханням, щоб дозволили й далі служити. Мені посприяли.

Там, у районі проведення антитерористичної операції, він прослужив після повернення в стрій понад рік, нарівні з усіма виконуючи бойові завдання. І сьогодні він у строю. Щоправда, служить у навчальному центрі ВДВ старшиною навчальної роти, передаючи молодим воякам свій бойовий досвід. Паралельно навчається на 4-му курсі Інституту геодезії Національного університету «Львівська політехніка», а також мріє про офіцерські погони.

— Стати офіцером-десантником — моя давня мрія, — каже Станіслав.

На запитання, як учинив би він сьогодні, знаючи, які жахіття доведеться пережити на війні, відповідає:

— Так, як це зробив улітку 2014-го. Адже війна не закінчилася, а Україну потрібно захищати. Які ще сумніви можуть бути?

Він часто згадує своїх бойових побратимів: Вадима Демчука, Андрія Грицана, санінструктора Ігоря Зінича, інших хлопців, які назавжди залишилися молодими.

За мужність і героїзм, виявлені при виконанні службових обов'язків, молодший сержант Станіслав Стовбан нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня.

Сергій ЗЯТЬЄВ

МІНОМЕТНИМ ВЗВОДОМ НА ПЕРЕДОВІЙ КОМАНДУЄ ЧАРІВНА ДІВЧИНА

По плацу військової частини цокають жіночі каблучки. Молода дівчина років двадцяти у джинсах прямує до штабу… А вже за кілька годин командир частини представив особовому складу нового командира мінометного взводу — молодшого лейтенанта Вікторію С.

Як сприйняли таке призначення бувалі вояки, мабуть, не треба пояснювати. Якась юна леді у свої 23 прийшла з «піджаків» (так військові називають офіцерів, що отримали зірочки на військовій кафедрі цивільного вишу) в бойову частину і очолить підрозділ мінометників на передовій.

«Що вона накомандує», — задавалися питанням бувалі бійці. Але лише за чотири місяці молодший лейтенант стала одним із кращих молодих командирів на передових позиціях бригади. Її 82-міліметрові міни завжди знаходять свої цілі, коли ворог нахабніє.

— Зі своїми побратимами швидко знайшла спільну мову. — Я звичайна дівчина, завжди кажу те, що думаю, і просто роблю свою справу. Хотіла стати військовим психологом, записалася на військову кафедру в 2014 році. А там лише один напрямок — артилерія. Пройшла теорію і місяць практики на гаубиці Д-30.

Найбільше Вікторія здивувалася, коли прийшла рознарядка з військкомату із призначенням її на посаду командира мінометного взводу. Прийняла як належне…

— Мій брат сапер, два роки відвоював у районі проведення АТО. А чим я гірша?! — каже Вікторія. — Що ж, мінометник, так мінометник. Дякую своїм першим наставникам, вони ж де-факто підлеглі були. Швидко навчили всім премудростям і пішли на підвищення. Рада, що тепер у мене все виходить.

Командири хвалять молодшого лейтенанта, але ніяких послаблень не роблять. Бо війна — безжальна…

— Бачу, як ворожі міни розриваються попереду й позаду мене, даю команду змінити позицію, — говорить Вікторія, — «насипаю подарунки» у відповідь. А ворогу я такого шансу не дам!

Юрій ІГНАТ

Молодший лейтенант Вікторія С.

ВОНИ ЗАХИЩАЮТЬ УКРАЇНУ

Командир роти Леонід Д. 2014-го залишив власний бізнес і пішов добровольцем на Схід країни. Сьогодні обороняє наші позиції на Світлодарській дузі. За прикладом батька стали офіцерами його син та донька

Молодший сержант Іван до війська потрапив під час третьої хвилі мобілізації. Він воював під Волновахою, Пісками, Кураховим. Удома, на Хмельниччині, його з нетерпінням чекають дружина Віта і діти: десятирічна Владислава і шестимісячний Ілля

Командир гармати Костянтин Б. завжди готовий зустріти танки противника. Його обслуга одна із кращих у підрозділі

Командир відділення Олексій Б. свій АГС завжди тримає готовим до бою. АГС — серйозний «аргумент» для відповіді на збройні провокації проросійських бойовиків

Старший лейтенант Сергій К. за фахом інженер-землевпорядник. До війни закінчив військову кафедру при Рівненському Національному університеті водного господарства і природокористування. Захищає країну з 2014-го

Радіотелефоніст штурмової роти старший солдат Інеса А. родом із міста Щастя, що на Луганщині. Мріє якомога швидше повернутись додому із перемогою, аби вже не розставатися зі своїми сином і донькою

Андрій — старший водій-механік 2С1 «Гвоздика». І хоча артилеристи наразі відведені з передових позицій, проте завжди готові відбити наступ ворога

Солдат Ігор воює на «промці». Як він сам каже про себе — спеціаліст з універсальних завдань

Старший солдат Ігор завжди усміхнений, навіть коли важко. Його бадьорість духу допомагає і побратимам

ТИХО ПРИЙШОВ — ТИХО ПІШОВ:
НА ЛЬВІВЩИНІ ЗМАГАЮТЬСЯ АРМІЙСЬКІ РОЗВІДНИКИ

Упродовж трьох діб майже 80 військовослужбовців розвідувальних підрозділів військових частин Сухопутних військ, Військово-Морських Сил та Високомобільних десантних військ ЗС України змагалися за право називатися найкращими в мистецтві розвідки

За словами начальника Управління розвідки — заступника начальника штабу Командування Сухопутних військ ЗС України полковника Миколи Постольника, такі змагання проходять уперше, тому перелік завдань для груп розвідників переосмислено та опрацьовано з урахуванням бойового досвіду, набутого, зокрема, у районі АТО. У програму змагань включено нові елементи, які спеціально розробили фахівці навчального підрозділу, щоб учасники могли продемонструвати весь спектр знань та умінь, фізичних і психологічних можливостей тощо.

Один з етапів: подолання сітки з тонких мотузок, підвішеної на висоті семи метрів від землі. Нещільно натягнута, з грубого канату, не як на американській смузі перешкод, а вільно звисає. У бронежилеті, шоломі та зі зброєю потрібно мати силу й гнучкість Спайдермена, щоб вибратися нагору

Учасники змагань долають синтезовану смугу перешкод, узяту як з класичної «стежки розвідника», так і спеціалізованої армій країн НАТО

Організатори розповіли, що за три дні всі розвідгрупи мали виконати десять обов'язкових елементів програми змагань. Серед них — рух за азимутами, прохід групи через лінію бойового зіткнення, марш-кидок, подолання мінного поля, виконання завдань із тактичної медицини, пошук визначеного об'єкта на площі близько 50 квадратних кілометрів, форсування водних перешкод, наведення й корегування артилерії, виконання стрілецьких вправ тощо. До речі, весь цей час розвідникам протидіяв спеціальний загін, призначений для виявлення та знешкодження розвідгруп. Групи, які виявили під час «полювання», дістали штрафні бали.

— Розвідка — це мистецтво залишатися непоміченим і виконувати складні завдання. Запеклі вогневі контакти розвідників із противником зазвичай бувають тільки в художніх кінострічках. У розвідника передусім вітають кмітливість, спостережливість і скритність, — сказав полковник Микола Постольник. — Метою цих змагань є не лише виявлення найвправнішого розвідувального підрозділу, а й обмін досвідом та професійними навичками між розвідниками різних військових частин. Кожен має унікальну практику, набуту в реальних бойових операціях: переважна більшість учасників — ветерани бойових дій.

Не гірше, ніж в американських рейнджерів

— Усього лише 380 метрів. Відстань начебто невелика, але її ще треба подолати, — каже про своє дітище командир окремого навчального розвідбату 184-го НЦ підполковник Микола Панасюк, демонструючи перед стартом першого етапу змагань розвідників спеціальну смугу перешкод.

Вона з'явилась як еволюційний синтез ідей з окремих елементів з класичної «стежки розвідника» та загальновійськової смуги перешкод. А щось запозичили з елементної бази спеціалізованих тренувальних комплексів армій країн НАТО й так званої смуги психологічного загартовування. До речі, першим випробовував цю смугу комбат.

За його словами, у концепцію об'єкта закладено ідею того, що розвідник у реальній бойовій обстановці має не лише демонструвати емоційну, психологічну або фізичну стійкість, а й постійно пам'ятати про скритність, маскування під час виконання завдання.

Власне, коли на дистанцію вийшла перша пара розвідників (а проходять цю смугу в складі бойової двійки. — Авт.), то стало зрозуміло, що навіть дистанція в 380 метрів може вибити дух навіть із добре підготовленого бійця.

Учасники мають рухатися по черзі: перший прикриває — другий долає відтинок дистанції. Потім другий каже: «Прикриваю», а перший переміщується вперед. Чотири перші ділянки: подолати пролом у стіні, проповзти під дротяними загородженнями, зробити ривок через насип і подолати паркан із колючим дротом. Начебто нічого незвичайного. А от наступний етап — із цікавинкою: на відстані метрів семи від землі підвішено сітку з тонких мотузок. Нещільно натягнута, з грубого канату, не як в американській смузі перешкод, а така, що вільно звисає. У бронежилеті, шоломі та зі зброєю потрібно мати силу й гнучкість Спайдермена, щоб вибратися нагору.

— Дивіться далі, — каже комбат. — Елемент, який ми назвали «підземні міські комунікації». Боєць має підповзти, підняти кришку люка, потрапити всередину й зачинити отвір кришкою за собою. Це обов'язковий елемент маскування під час дій у населених пунктах.

Особливістю цієї смуги перешкод є те, що вона поєднує в собі елементи класичної стежки розвідника, навчально-тренувального комплексу психологічної підготовки та власне смуги перешкод: рови й завали з дерев, ями з вогнем і підземні комунікації, імітацію зруйнованих будівель, елементи верхолазної підготовки, виконання прийомів тактичної медицини, застосування й метання холодної зброї.

— Долати смугу перешкод було важко, — зізнається один із бійців-розвідників 32-річний киянин Андрій. — У пункті постійної дислокації ми не маємо такої смуги, тому пройти цей етап удалося лише завдяки хорошій фізичній формі.

P.S. Закінчаться змагання розвідників 17 серпня. Про їх підсумки знайдете інформацію на сайті нашої газети.

Володимир СКОРОСТЕЦЬКИЙ

РОЗВІДНИЦЯ «ФРЕЯ»:
«ЧЕКАЛА, КОЛИ ЗМОЖУ СЛУЖИТИ СТРІЛЬЦЕМ, А НЕ НА КУХНІ...»

Наплічник розвідника перед рейдом за вмістом схожий на таку собі комбінацію «печери Аладіна» та збройового «пакгауза». Чого там тільки нема... Є все — від мінімального набору продуктів і засобів гігієни до додаткового боєкомплекту. Але це продиктовано необхідністю повної автономності підрозділу. Індивідуальний вантаж учасника змагань розвідгруп важить щонайменше 35 кілограмів, причому без урахування ваги зброї та засобів балістичного захисту. Одна справа, коли цей вантаж лягає на плечі фізично сильного та загартованого до далеких походів чоловіка, і зовсім інша — якщо такий наплічник посаджено на плечі тендітної жінки. **Єдина учасниця змагань розвідувальних груп на першість ЗС України має позивний «Фрея», і служить вона в розвідці українського флоту.**

— Взагалі у війську я не так уже й давно, — говорить жінка-військовослужбовець. — До цього перебувала в декреті з дитиною. Все чекала нагоди й думала: коли ж у нашому війську жінкам дозволять служити не лише медсестрами чи зв'язківцями, а й обіймати бойові посади, наприклад, стрільця? І ось дочекалася...

Перед тим, як стати розвідником, «Фрея» встигла повоювати снайпером у районі проведення антитерористичної операції в складі одного з підрозділів морської піхоти. Нині в групі під час змагань вона завідує засобами зв'язку, виконує функції стрільця-радиста. Як і всі «воїнитіні», що реально працюють у ворожих тилах у районі АТО, вона ретельно приховує обличчя балаклавою. Є й інша причина: «Фрея» родом із Донеччини.

Жінка-розвідниця абсолютно впевнена у власних силах. Свого часу вона закінчила один з інститутів фізичної культури, а в скарбничці спортивних здобутків має розряд чемпіона України з кікбоксингу.

Розповідаючи про себе, «Фрея» продовжує перевіряти вміст наплічника. Говорить, що якогось єдиного переліку наповнення немає. Крім базового комплекту, кожен пакує речі у відповідності до напрямку діяльності в групі. Основний критерій, який є вирішальним при виборі, — це вага того чи іншого зразка. Наприклад, у когось стандартний «зелений» армійський пайок, а хтось запасся недешевими спортивними енергетичними батончиками.

— Є в наших комплектах і таке, чого зазвичай не знайдеш у наплічнику, скажімо, піхотинця, — каже розвідниця і демонструє пакет із компасом і цілим оберемком лінійок-транспортирів. — Це для роботи з мапами і виконання топографічних завдань. Зокрема цього разу в рамках змагань ми корегуватимемо вогонь артилерії, тому все це обов'язково знадобиться.

До речі, товариші «Фреї» вважають її присутність у групі справжнім бонусом. Суто практично, зазначають розвідники, жінку зазвичай не асоціюють з армійською розвідкою. Отже, їй виконати завдання у населеному пункті, загубитися серед натовпу значно легше, ніж комусь із чоловіків.

Володимир СКОРОСТЕЦЬКИЙ

Модернізована лінійка танкової техніки

«РАНІШЕ МІНЯЛИ ТЕХНІКУ ВЗВОДАМИ, НИНІ — БАТАЛЬЙОНАМИ»

МОДЕРНІЗАЦІЯ ТАНКІВ, ЯКІ НИНІ НАДХОДЯТЬ ДО ВІЙСЬКА, ВІДБУВАЄТЬСЯ ЗА ТРЬОМА НАПРЯМКАМИ: ОЗБРОЄННЯ, МАНЕВРЕНІСТЬ, ЗАХИЩЕНІСТЬ

Спочатку війни до середини 2015 року наші танкові частини зазнали певних втрат — як бойових, так і не бойових. Останні нерідко були викликані порушеннями правил експлуатації техніки, пожежної безпеки та іншими причинами. Частину проблем було з'ясовано та усунуто, над іншими триває робота

Нині ЗМІ поширюють чутки про некомплект техніки в частинах. Як повідомив заступник начальника ЦБТУ Озброєння ЗСУ полковник Володимир Дудар, це зумовлено передусім різким збільшенням новостворених частин і танкових бригад, а також введенням танкових підрозділів до складу Високомобільних десантних військ.

Саме тому ухвалено рішення про прийняття на озброєння танків Т-72 і Т-80, що розподілені за родами військ відповідно до їхньої специфіки. Так, десантники отримали високошвидкісні Т-80, в яких готовність до бойового застосування становить близько однієї хвилини (газотурбінний двигун не вимагає попереднього розігріву). На озброєнні механізованих бригад стоять Т-72 і Т-64. Плюс у тому, що мобілізовані військовослужбовці, а нині контрактники раніше служили саме на цій техніці.

Основним танком ЗСУ є Т-64 і його модифікації Т-64БВ та БМ «Булат». Із БМ «Булат», зокрема, в одній із бригад у ході експлуатації нерідко виявлялися деякі проблеми. Найчастіше вони обумовлені тим, що серед призваних до війська танкістів небагато тих, хто знається на цій техніці. Неправильна її експлуатація часто призводила навіть до виходу з ладу двигуна.

Модернізація танків нині йде за трьома основними напрямками: озброєння, маневреність, захищеність. З урахуванням усіх бюрократичних зволікань офіцерам ЦБТУ вдалося істотно скоротити терміни отримання дозволу на використання нових приладів і обладнання. Так, після проведення випробувань у грудні 2016 року нові прилади встановлено на машини вже навесні 2017-го. Таким чином, термін допуску техніки до експлуатації скорочено буквально до одного-двох місяців.

Здійснюється модернізація в плановому порядку. Машини, які відпрацювали ресурс, заходять на танкоремонтні заводи для проведення регламентних робіт, у ході яких проводиться дооснащення їх новим обладнанням.

Загалом у ході модернізації проводиться заміна системи управління вогнем. На танки Т-64БВ встановлюється такий самий приціл, як на БМ «Булат» і Т-80УД, із можливістю стрільби снарядом типу «Комбат».

Із огляду на те, що свого снарядного виробництва в Україні поки що нема, роль високоточних снарядів зростає в рази. Під час боїв під Дебальцевим снаряди «Комбат» вражали цілі на відстанях 3600 і 4000 м. Зокрема одним пострілом знищили ворожу машину із ПТУР та влучили прямо у віконце ДОТа. Цей тандемний боєприпас пробиває будь-який динамічний захист. На випробуваннях він показав, приміром, наскрізне пробиття башти танка.

Також на оновленому Т-64БВ у навідника встановлюється тепловізорний приціл. Прилади нічного бачення 3-го покоління монтують на робочих місцях механіка-водія й командира танка. Після їхньої установки машина може діяти як удень, так і вночі. При цьому, що дуже важливо, вночі прилади працюють у пасивному режимі.

Приціли, що встановлюються на танки, українські. Їхній випуск, так само, як і виробництво приладів нічного бачення, вже освоєно. Вони монтуються на бойових машинах на Харківському бронетанковому (ХБТЗ), Київському і Львівському танкоремонтних заводах. Зрозуміло, що про повнокомплектний випуск усього прицільно-спостережного обладнання в Україні поки що не йдеться. Для освоєння виробництва електронно-оптичних перетворювачів і тепловізійних матриць знадобиться років 10–15, а то й усі 20. Стільки чекати ми не можемо, тому частину комплектуючих закуповуємо за кордоном.

На запитання про можливий перехід на озброєння за натовськими стандартами заступник начальника ЦБТУ полковник Володимир Дудар коротко відповів:

— Зараз в Україні вже можуть виробляти гармати різних калібрів, причому вони кращі за продукцію російських заводів, звідки раніше ми їх отримували. У нас може бути вироблена гармата й натовського калібру 120 мм.

З урахуванням усіх бюрократичних зволікань офіцерам ЦБТУ вдалося істотно скоротити терміни отримання дозволу на використання нових приладів і обладнання. Так, після проведення випробувань у грудні 2016 року нові прилади встановлено на машини вже навесні 2017-го

Рухливість танка зумовлена в першу чергу силовою установкою, тому глибока модернізація Т-64БВ передбачає заміну силового агрегату й конфігурації моторно-трансмісійного відділення. Ставитиметься нова кришка МТВ з новою системою повітропостачання. Замість двигуна 5ТДФ потужністю 700 к. с. встановлять двигун 6ТД потужністю 1000 к. с., аналогічний тому, який стоїть на Т-80УД «Береза». Цей двигун добре зарекомендував себе у Пакистані у важких кліматичних умовах.

Захищеність танка — один із ключових показників у бойовій обстановці. Як показують результати боїв на Донбасі, нерідко після кількох влучань і спрацьовування динамічного захисту — як «Контакт», так і «Ніж» — танки зберігали боєздатність, продовжували вести бій і перемагали.

Зараз враховано досвід використання обох схем динамічного захисту (ДЗ): вмонтованого динамічного захисту на танках БМ «Булат», що відмінно проявив себе в ході бойових дій, і навісного — на танках Т-64БВ. Виявлено основний недолік вбудованого ДЗ — це низька ремонтопридатність у польових умовах. Для заміни блоків ДЗ необхідна евакуація на завод або на рембазу. У нових машинах цей недолік усунуто: блоки захисту стануть змінними.

Водночас з глибокою модернізацією на заводах проводиться так звана мала модернізація, яка не перевищує 50% вартості капітального ремонту. Першими її пройшли машини, які брали участь у танковому біатлоні НАТО «Сильна Європа». Вони вийшли на змагання з новими системами навігації і зв'язку, тепловізійним прицілом та приладами нічного бачення. Двигун при цьому залишиться рідний — 5ТДФ потужністю 700 к. с.

Разом із тим проводиться модернізація танків Т-72. На Київському заводі на них пропонують встановити двигун В-84, нові приціли, прилади нічного бачення та засоби зв'язку. Для підвищення прохідності сімдесятдвійку «взують» у гусениці від танка Т-80. Їх виробництво вже налагоджено на наших заводах. Окрім цього, встановлюється новий посилений динамічний захист. Що цікаво — карта розміщення елементів динамічного захисту буде єдиною для Т-64, Т-80БВ і Т-72. Його розраховано на захист не тільки від кумулятивного, а й бронебійно-підкаліберного снаряда.

Що стосується БМ «Оплот», то слід нагадати: поставлено завдання наступного року закупити для ЗСУ 10 таких сучасних танків. Вони відрізнятимуться від прийнятих на озброєння 2009 року відсутністю в них комплектуючих російського виробництва.

У легкій бронетехніці основну ставку буде зроблено на «Дозор». Від ходової частини до башти ця бойова машина повністю українська. Іноземні виробники, які привозили в Україну на випробування свої машини, допомогли виявити слабкі сторони наших. Зокрема став у пригоді приклад польської «Ациллі».

Начальник ЦБТУ Озброєння ЗСУ генерал-майор Юрій Мельник зазначив:

— Я вважаю, що їхнє виробництво має бути налагоджено в Україні, адже це розвиток нашої економіки, підвищення зарплати робітників, упровадження нових технологій. Наші конструктори повинні бачити передові зразки, впроваджувати їх у свої розробки.

«Дозор», розробка Харківського конструкторського бюро машинобудування, — хороша машина. Чекаємо на її повну гаму: плаваючу, десантну, командно-штабну, медичну версії.

Якщо брати шасі TOYOTA Land Cruiser, FORD, IVECO й ставити на них броньований корпус, озброєння, то в майбутньому ми матимемо чимало проблем. Провести, припустимо, капітальний ремонт своїми силами не вийде — ніхто не дасть нам повну документацію на ту ж ходову, і ми будемо змушені закуповувати запчастини за кордоном. Через кілька років машина стане «золотою».

Стосовно відновлення танків: змінювати по одній машині в бригаді — не вихід. Раніше ми міняли техніку взводами, зараз — батальйонами.

Олександр ШУЛЬМАН

«СІМДЕСЯТДВІЙКУ» МОДЕРНІЗУВАЛИ

НА ДП «КИЇВСЬКИЙ БРОНЕТАНКОВИЙ ЗАВОД» ЦЕЙ ТАНК ОБЛАДНАЛИ ПРОТИКУМУЛЯТИВНИМИ ЕКРАНАМИ, НІЧНИМ ПРИЦІЛОМ, НОВИМ ДВИГУНОМ...

Модернізований танк Т-72АМТ

Під час модернізації «сімдесятдвійки» інженери ДП «Київський бронетанковий завод» урахували побажання військових з огляду на досвід, здобутий під час АТО

До речі, за часів СРСР траки «сімдесятдвійки» здіймали куряву в Алжирі, Кенії, Конго, Судані та Ефіопії, здолали тисячі кілометрів шляхів у багатьох інших країнах світу. Це танки другого покоління, доволі популярні за кордоном не лише кілька десятків років тому, а й нині. Близько п'ятнадцяти модифікацій Т-72 експортували в країни Варшавського договору, а також у Фінляндію, Індію, Ірак, Іран і Сирію. Цю бронетехніку використовували в ірано-іракському конфлікті, у Лівані, Югославії, Перській затоці…

У чому ж відмінність нової версії Т-72АМТ від попередньої? У тюнінгованому варіанті Т-72АМТ спочатку навіть складно розгледіти колишній Т-72А, з його класичною напівсферичною формою башти. У новій модифікації конструктори застосували протикумулятивні екрани по периметру башти. Тож у разі влучення в танк боєприпасу, встановлена система захисту значно підвищує живучість екіпажу. Розташований навколо корпусу й башти танка комплекс динамічного захисту «Ніж» ефективно убезпечує від влучання бронебійних снарядів, кумулятивних засобів ураження та ударно-кумулятивних боєприпасів. Збалансований розподіл цього динамічного «щита» робить і корпус, і башту танка захищенішими.

На Т-72АМТ передбачено встановлення приладів нічного бачення із електронно-оптичними перетворювачами третього покоління. Отже танк буде зрячим навіть вночі. Такі прилади передбачено для всіх членів екіпажу.Тут вже вмонтували нічний приціл для навідника, що дає можливість стріляти керованою ракетою «Комбат», а також зенітно-кулеметну установку 12,7 мм, яка дозволяє вести вогонь з кулемета із закритим люком. До речі, керована ракета «Комбат» має напівавтоматичне наведення по лазерному променю та здатна на відстані 5 км пробити не менше ніж 750 мм броні, при цьому завдяки тандемній головній частині повністю ігнорується динамічний захист. Потужності «Комбата» достатньо для знищення найзахищеніших танків противника.

Замість старого В-46 на Т-72АМТ встановили двигун В-84–1, який за однакової витрати палива додає потужності у 80 к. с. і є пристосованішим до умов інтенсивної експлуатації

Зазнала змін і ходова частина. Гусеничні стрічки та ведучі колеса запозичили в Т-80, що робить їх хід м'якшим. У того ж Т-80 узяли ідею з відкидними гумовими щитками, які спереду прикривають гусениці, й встановили передній пиловідбійник. Це робить керування танком комфортнішим. До речі, для зручності на кормі машини встановили відеокамеру, що спрощує виконання маневру в обмежених проходах. Тепер, рухаючись назад, механік-водій бачитиме на екрані монітора чітку картинку, куди саме треба їхати. Це досить актуально під час виконання бойових завдань у промислових зонах та населених пунктах.

Щодо силового агрегата, то замість старого В-46 на Т-72АМТ встановили двигун В-84-1, який за однакової витрати палива додає потужності у 80 к. с. і є пристосованішим до умов інтенсивної експлуатації. Відтепер для запобігання перегріву двигуна встановлено датчики зі світловими та звуковими сигналізаторами, які вчасно попереджають механіка-водія про критично допустиму температуру охолоджувальної рідини й тиск мастила у моторі. Інженери заводу подбали й про встановлення енергоагрегата (має вихід на 220 вольт) для живлення системи управління вогнем у разі вимкнення двигуна й для підзарядження акумуляторів танка.

Модернізація Т-72А до версії АМТ навіть дещо змінює традиційне візуальне сприйняття «сімдесятдвійки». Обвіс, що тут застосований і працює на захист, також робить танк сучаснішим. На Т-72АМТ замість морально застарілих та ненадійних танкових радіостанцій Р-123 встановили нові цифрові радіостанції від турецької компанії Aselsan та української «Либідь К2». Це допоможе не тільки покращити якість зв'язку, але й надійно його захистити. Навігаційна система СН-3003 «Базальт», якою зараз обладнаний Т-72АМТ, дає змогу командиру чітко орієнтуватися навіть на невідомій місцевості.

Ярослав МЕЛЬНИЧУК

ТАНКИ Т-64 І Т-72 ОБЛАДНУЮТЬ СУЧАСНИМИ ЦИФРОВИМИ РАДІОСТАНЦІЯМИ

Робота з адаптації технологічних рішень від турецької компанії Aselsan до потреб ЗС України відбувається з участю української компанії Everest. Тепер наші танкові екіпажі матимуть надійний захищений від перешкод зв'язок як між танками свого підрозділу, так і з командуванням вищого рівня. Радіостанції працюють у межах 50 км між об'єктами, мають режим ППРЧ, що забезпечує роботу в умовах потужних радіоперешкод із боку ворога. Ці станції гарантують надійне шифрування голосової інформації й даних.

Турецькі радіостанції є вже адаптованими та без жодних доопрацювань гарантують взаємодію танкових екіпажів з іншими сухопутними підрозділами. Раніше такої можливості танкісти не мали, що значно ускладнювало координацію дій на полі бою. Танкісти й піхотинці просто не могли чути один одного, бо їхні засоби зв'язку працювали в різних діапазонах. Установлять на танки й спеціальну гарнітуру. З її допомогою піхотинці, які перебувають неподалік, зможуть мати прямий голосовий контакт з екіпажем бронемашини. Це особливо важливо під час виконання бойових операцій. На базі нових цифрових радіостанцій від компанії Aselsan можливе створення єдиного інформаційного поля, у якому взаємодіятимуть бойові машини взводу, роти чи батальйону. Це є першоосновою для автоматизації процесу бойових дій на тактичному рівні.

Підготував
Ярослав МЕЛЬНИЧУК

«ДЕРЖАВА МАЄ НАДАВАТИ ПЕВНІ ПРЕФЕРЕНЦІЇ ПІДПРИЄМСТВАМ, ЯКІ ВИКОНУЮТЬ ДЕРЖАВНЕ ОБОРОННЕ ЗАМОВЛЕННЯ»

ВІЙСЬКОВИЙ ЗАВОД ПОВИНЕН ДБАТИ НАСАМПЕРЕД ПРО ТЕ, ЩОБ ВИПУСТИТИ ЯКІСНУ Й ВІДНОСНО НЕДОРОГУ ПРОДУКЦІЮ. ТОДІ ЇЇ ОХОЧЕ ЗАКУПОВУВАТИМЕ НАША АРМІЯ, І ВОНА БУДЕ КОНКУРЕНТНОЮ Й НА ЗОВНІШНЬОМУ РИНКУ. ТІ ПІДПРИЄМСТВА, ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ НА ОБОРОНУ, МАЮТЬ ЗРОЗУМІТИ: ВЕЛИКИХ НАДПРИБУТКІВ ТАМ НЕ БУДЕ. АЛЕ ЦЕ БУДЕ СТАБІЛЬНИЙ, ГАРАНТОВАНИЙ ПРИБУТОК

Таку думку висловив у інтерв'ю з нашим кореспондентом заступник генерального директора Корпорації «УкрІннМаш» — керівник офіса оборонних проектів, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник Ігор Одноралов.

Відтоді, як наша держава здобула незалежність, оборонно-промисловий комплекс країни постійно реформується. Спочатку підприємства боролися за виживання, коли їх відпустили, так би мовити, у вільне плавання. Далеко не всім удалося втриматися на плаву в ринкових умовах, без гарантованих держзамовлень. Відбулася шалена конверсія, унаслідок якої чимало висококваліфікованих працівників, техніків, інженерів перетворилися на човникарів, більшість з яких в «оборонку» так і не повернулися. Паралельно із цим руйнувалася система профтехосвіти, особливо профтехучилищ при оборонних підприємствах. Як результат, сьогодні величезний дефіцит кваліфікованих працівників, а середній вік працівників на багатьох підприємствах наближається до пенсійної позначки. Натомість сформувалася «армія» некваліфікованих Кулібіних, які намагаються заробити гроші на війні. Вони безапеляційно вимагають спростити систему, скасувати нинішні стандарти, оскільки їхній технічний рівень не відповідає жорстким вимогам виробництва продукції військового призначення.

Модернізація літаків на ДП «МіГремонт»

— Ігоре Васильовичу, нині кількість пропозицій військової техніки на ринку, як і її виробників, значно зросла. Відомо, що окремі з них, нещодавні гравці на цьому ринку, намагаються здійснювати роботи поза полем певних стандартів, посилаючись на їхню застарілість або «недійсність». У чому правда: у застарілості стандартів чи в неспроможності окремих виробників виконати вимоги стандартів?

— Нині система розробки й постановки на виробництво озброєння та військової техніки в Україні функціонує відповідно до вимог радянських стандартів серії В-15. Відбувається це на виконання Закону України «Про стандартизацію» 2014 року, у якому визначено правові основи стандартизації в країні та відповідно до якого стандарти серії В-15 застосовують у статусі національних, аж поки їх буде замінено на нові або повністю скасовано.

У цьому ж таки законі визначено, що національним органом зі стандартизації є Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості». Саме на нього покладено функції визнання, скасування та відновлення дії національних стандартів. Своїм наказом від 2015 року ця установа визначила, що **дію міждержавних нормативних документів на озброєння та військову техніку, які розроблено до 1992 року, повністю буде скасовано починаючи з 1 січня 2019 року. А це означає, що до того часу має бути розроблено відповідні національні стандарти.**

Своєю чергою, відповідно до Закону України «Про стандартизацію», Міністерство оборони як центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері національної безпеки у військовій сфері, визначає порядок застосування національних стандартів, розроблених для забезпечення потреб оборони. Разом із тим, як державний замовник, спираючись на статтю 15 Господарського кодексу України, в умови контрактів на розробку озброєння й техніки та на постачання продукції військового призначення оборонне відомство включає вимоги застосування стандартів серії В-15, які є обов'язковими для виконання. Таким чином дія стандартів серії В-15, що регламентують порядок розробки та виробництва ОВТ, на сьогодні не припинилася. Питання розробки національних стандартів на заміну радянських, які діють нині, перебуває в полі зору уряду. Наприклад, у **Програмі діяльності Кабміну, затвердженій у грудні 2014 року, одним з основних завдань визначено розробку 1500 національних стандартів, які гармонізовано з директивами ЄС. Це має забезпечити їхню сумісність із міжнародними угодами в галузі стандартизації без шкоди для обов'язкових національних технічних вимог.**

Однак, на мій погляд, розробка нових національних стандартів на заміну серії В-15 до 1 січня 2019 року є вкрай важкою через відсутність у країні спеціалізованих у галузі стандартизації науково-дослідних установ і державного фінансування. Для розблокування ситуації національний орган стандартизації, найімовірніше, продовжить дію радянських стандартів іще на певний час, і, гадаю, ще неодноразово. Певним чином процес ознайомлення й дотримання стандартів серії В-15 ускладнюється тим фактом, що ці документи мають гриф «таємно». Але з огляду на те, що всі контракти на розробку та постачання озброєнь і військової техніки так само є закритими, охочі робити бізнес на збройовій ниві мають подбати про відкриття на підприємствах ОПК режимно-секретних органів, що потребує відповідності низки вимог.

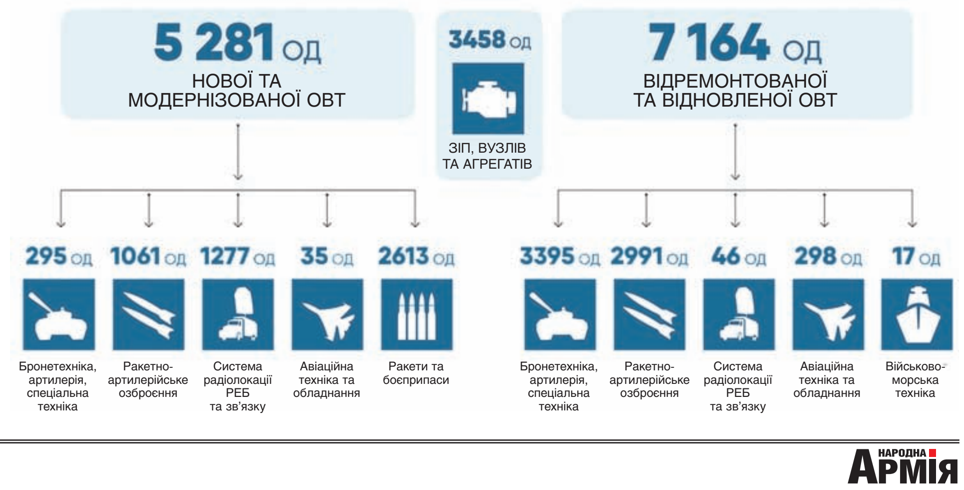
Тож **будь-який керівник компанії, яка розробляє й виробляє озброєння та військову техніку, має розуміти, що стандарти, як і військові статути, написано кров'ю. Тож навіть незначна несправність або конструктивна недоробка, яка спричинила зупинку зразка ОВТ на полі бою або збій у системі зброї, неминуче призводить до загибелі екіпажу. Саме стандарти, зокрема чинні серії В-15, забезпечують вимоги, виконання яких мінімізує такі ризики.**

ЗА ЧАС АТО ДЕРЖАВНИЙ КОНЦЕРН «УКРОБОРОНПРОМ» ПЕРЕДАВ ВІЙСЬКУ МАЙЖЕ 16 ТИСЯЧ ОДИНИЦЬ ОВТ

Державний концерн «Укроборонпром» за три роки отримав державного оборонного замовлення на суму 11,7 млрд грн. Забезпечивши цілковите його виконання та збільшивши потужності підприємств для інших замовників, сплатив у бюджет 12,4 млрд грн.

Підприємства — учасники Державного концерну «Укроборонпром» передали 15 903 одиниці озброєння та військової техніки для української армії. Такі результати діяльності концерну містяться в щорічному звіті його роботи, повідомляє прес-служба Державного концерну «Укроборонпром».

Навесні 2014 року Державний концерн «Укроборонпром» почав мобілізацію всіх виробничих і наукових потужностей у створенні міцного щита для захисту кордонів України. Тільки за перший рік протистояння виробництво й модернізація зброї та військової техніки зросли в 36 разів.

Ремонт бронетехніки на одному з держпідприємств ДК «Укроборонпром»

Ремонт та модернізація бронемашин

Саме дотримання чинних стандартів розробки та постановки на виробництво ОВТ й оформлення належної документації і є каменем спотикання для багатьох охочих заробити на оборонних контрактах. Звідси й непереборне бажання спрощувати та «вдосконалювати» систему виробництва й прийняття на озброєння військової техніки

— У контексті цього хотів би поцікавитись, як ви ставитеся до пропозиції Асоціації виробників озброєння та військової техніки України, яка запропонувала Міноборони ще більше спростити та «вдосконалити» процедури прийняття на озброєння нових видів ОВТ?

— Коли уважно проаналізувати ці пропозиції, добре читаються їхні проблеми та наміри. Міноборони як замовник, видає розробникові тактико-технічне завдання, яке визначає вимоги до того чи іншого зразка ОВТ, який потрібно створити. Своєю чергою, останній має розробити документацію, що відповідає тактико-технічним завданням, і згідно з нею створити дослідний зразок і представити його на випробування. Замовник розробляє програму та методику випробувань, за якими, власне, вони й відбуваються. У разі позитивних результатів випробувань документації присвоюють літеру, яка свідчить про те, що за нею можна організовувати серійне виготовлення виробів.

Разом із тим, поняття «документація» — то не лише креслення, виконані відповідно до вимог стандартів (єдина система конструкторської документації). Наприклад, у постанові Кабінету Міністрів України від 2013 року визначено, що технічна документація — це сукупність документів, необхідних і достатніх для виготовлення зразка (конструкторська й технологічна документація) та його безпосереднього використання за призначенням на кожному етапі життєвого циклу (експлуатаційна, ремонтна та навчальна документація).

Саме документація і є каменем спотикання для багатьох охочих заробити на оборонних контрактах. Бо одна річ, так би мовити, зварити навіть кілька зразків техніки в якомусь ангарі, які за ретельного огляду суттєво відрізнятимуться один від одного. І зовсім інша річ — надати документацію для серійного виробництва та експлуатації зразка. Звідси й непереборне бажання спрощувати та «вдосконалювати».

З огляду на гостру потребу в Збройних Силах на початку АТО нових зразків ОВТ уряд ухвалив 2015 року документ, у якому було визначено порядок постачання озброєння та військової техніки під час особливого періоду, запровадження надзвичайного стану та антитерористичної операції. У цьому документі передбачено надання права замовникові приймати рішення про прийняття зразка на озброєння за підсумками підконтрольної експлуатації та здійснення визначальних відомчих випробувань. Але практика свідчить, що таке спрощення не дуже допомогло компаніям, які не можуть видати на-гора необхідний пакет документації. Адже в разі прийняття зразка на озброєння передбачено подальше його серійне виробництво. А виготовлення військової техніки на підприємствах усіх форм власності, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України 2009 року, контролюють військові представництва. До того ж контроль передбачено на всіх стадіях виробництва на відповідність вимогам нормативних документів і технічної документації. Таким чином, у разі відсутності належним чином опрацьованої документації вести мову про серійне виробництво не можна, як і про прийняття на озброєння.

— Ігоре Васильовичу, наступне запитання про кадри, адже в такій специфічній сфері, як виробництво ОВТ, воно одне з ключових. Наскільки гострою ще залишається проблема комплектування кваліфікованим персоналом підприємств оборонно-промислового комплексу країни?

— Це задавнена проблема, і вона певною мірою має об'єктивну «етіологію». Проблема комплектування оборонних підприємств робітничими професіями ускладнювалася багато років на тлі конверсії та фактичної ліквідації гнучкої системи професійно-технічної освіти. І досі чимало підприємств «оборонки» відчувають брак висококваліфікованих токарів, слюсарів, зварювальників та інших.

Насамкінець хочу сказати, що головний критерій ефективності «оборонки» — створення максимально дешевого, уніфікованого й водночас ефективного озброєння.

Одержання надприбутку для підприємства «оборонки» не має бути самоціллю. Військовий завод має дбати передусім про те, щоб випустити якісну та відносно недорогу продукцію. Тоді таку продукцію охоче закуповуватиме наша армія, і вона буде конкурентною й на зовнішньому ринку. На мій погляд, держава має створити для зброярів, що беруть участь у виконанні державного оборонного замовлення, привабливі умови роботи. Зокрема, це чітко сформульована не менше ніж на три роки, а краще на п'ять, і доведена до підприємств-виконавців програма виробництва та фінансування відповідно до Програми розвитку озброєнь. Водночас усі ці показники мають бути закріпленими в довгострокових договорах. А також пакет преференцій, який полягає у фінансуванні підготовки виробництва як на державних, так і на приватних підприємствах, створенні пільгового режиму оподаткування, кредитування під помірні відсотки та гарантії держави із чітко прописаним механізмом урахування в ціні продукції витрат на обслуговування кредитів та відповідного ресурсу в замовника на ці цілі.

Гадаю, реалізація цих заходів дасть змогу оборонним підприємствам незалежно від форми власності відчути реальну опіку держави. Це допоможе їм усвідомити, що робота на оборону в рамках державного оборонного замовлення — довгостроковий, надійний і стабільний бізнес, який дасть змогу сконцентруватися не на проблемах виживання підприємства, а на розробці та виготовленні сучасних зразків озброєння та військової техніки.

— Дякую за бесіду.

Розмову вів Сергій ВОРОНКОВ

УПРОДОВЖ П'ЯТИ РОКІВ ДП «АНТОНОВ» ПЕРЕДБАЧАЄ ВИПУСТИТИ 70 ЛІТАКІВ

Державне підприємство «Антонов», яке входить до складу Держконцерну «Укроборонпром», передбачає випуск щонайменше 70 літаків протягом найближчих п'яти років. Для цього держпідприємства створили чіткий маркетинговий план, який базується на оцінці спеціалістів, прогнозах незалежних експертів та провідних компаній. Він ураховує перспективні ринки й потенціал кожної номенклатури товарів на цих ринках. Також він спирається на весь масив нинішніх домовленостей із партнерами.

Літак Ан-178

Наприклад, згідно з маркетинговим планом, ємність світового ринку середніх транспортних літаків оцінюють у 900 літаків протягом найближчих 15 років. Тому ДП «Антонов» планує постачити впродовж п'яти років 20 літаків Ан-178 замовникам із країн СНД, Азії та Африки та Туреччини. Підприємство також має плани повернутися на конкурентний ринок регіональних пасажирських літаків.

Нагадаємо, у квітні 2015 року Кабінет Міністрів України передав ДП «Антонов» до складу ДК «Укроборонпром». Після цього ДП «Антонов» першочергово виконало завдання з імпортозаміщення російських складників у виробництві своєї техніки. Зокрема, 2015 року у виробництві літака Ан-178 частка складників із Росії становила 41%, а вже 2016 року підприємство повністю відмовилося від складників цієї країни, перейшовши на вузли й агрегати інших постачальників, повідомляє прес-служба концерну.

ДК «Укроборонпром» дякує колективу ДП «Антонов» за досягнуті успіхи, які дали змогу виконати це та інші надскладні завдання з посилення авіабудівної галузі України. Така віддана праця багатотисячного колективу ДП «Антонов» є головною основою ефективної роботи підприємства.

ТУШОНКА З ПРИСМАКОМ ШАХРАЙСТВА,

АБО ЧОМУ НА СОЛДАТСЬКИЙ СТІЛ ПОТРАПЛЯЮТЬ НЕЯКІСНІ ПРОДУКТИ

Упродовж останнього часу лабораторії ветеринарної медицини Міноборони та Збройних Сил України провели понад 21,5 тис. лабораторних досліджень продовольства, запланованого до відправлення на склади військових частин. Із загального тоннажу партій харчів, що дорівнює близько 15,5 тис. тонн, майже 1,5 тис. тонн продовольчих товарів не було допущено до постачання у війська через невідповідність установленим вимогам. Про це під час брифінгу в оборонному відомстві, повідомив начальник Головного управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення ЗС України полковник Дмитро Марченко

За результатами лабораторних досліджень встановлено, що м'ясні продукти не відповідають вимогам державного стандарту

Приводом для виходу офіцера до преси з інформацією, яка відображає стан продовольчого забезпечення Збройних Сил, стали результати перевірки якості м'ясних консервів, які постачалися підрозділам 128-ї бригади, скарги бійців та волонтерів.

— За дорученням Міністра оборони України у цій бригаді було проведено відбір зразків м'ясних консервів. За результатами лабораторних досліджень встановлено, що м'ясні продукти не відповідають вимогам державного стандарту і є забороненими МО України до використання й постачання, — повідомив полковник Дмитро Марченко.

Водночас із представником військового відомства таку ж інформацію оприлюднили й волонтери, які теж надали зразки отриманих від бійців консервів на лабораторні дослідження у держпідприємство «Всеукраїнський державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів». За результатами випробувань, висновок ДП «Укрметртестстандарт» збігається з тим, до якого дійшли у військовій лабораторії: «Зразок продукції за органолептичними показниками (зовнішній вигляд і колір м'яса) та фізико-хімічним показником (масова частка жиру) не відповідає вимогам ДСТУ 4450:2005 «Консерви м'ясні. М'ясо тушковане. Технічні умови».

Зрозумілими словами: у бляшанках замість консервованого м'яса вищого ґатунку шматочками масою не менше ніж 30 грамів була субстанція, яка включала в себе не лише щось схоже на м'ясо, а й судинні пучки, грубу сполучну тканину, жили, щетину, хрящі. При цьому масова частка жиру становила майже 25% вмісту цих так званих м'ясних консервів.

Начальник Головного управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення ЗС України підкреслив, що за фактом виявлення неякісних продуктів харчування — м'ясних консервів, наданих фірмою-постачальником ТОВ "Адамант 2000», відповідним рішенням Міністра оборони України від 24 липня поточного року призначено службове розслідування. Нині працює комісія, яка вже встановила низку порушень, щодо яких вжито заходів реагування.

Відповідаючи на запитання журналістів, яким чином недоброякісні консерви потрапили на солдатський стіл, полковник Марченко пояснив:

— Нині організація харчування військовослужбовців, зокрема постачання продуктів харчування у Збройних Силах, здійснюється не Міністерством оборони України, а постачальниками, які уклали з цим відомством договори на надання відповідних послуг. При цьому згідно з діючим законодавством спроможність Міноборони щодо контролю діяльності цих постачальників обмежено вимогами певних нормативних документів та умовами угод.

Відтепер до солдатського столу постачатимуть лише ті продукти харчування, якість яких підтверджено лабораторно безпосередньо перед відправкою у війська

Що ж стосується консервів, які потрапили до 128-ї бригади, то їхню закупівлю в ТОВ «Адамант 2000» здійснила фірма-постачальник послуги з харчування. Від виробника було отримано всі передбачені сертифікати відповідності якості продукції, однак насправді **виявилося, що підприємство-виробник, аби отримати потрібні сертифікати, надало для експертизи якісні зразки консервів, а військовослужбовцям відправило продукцію, яка й близько не відповідала заявленим у документах параметрам.**

За словами полковника Дмитра Марченка, з подібною схемою отримання недобросовісними підприємцями додаткового прибутку фахівці Міноборони стикаються не вперше, саме тому нині **Головне управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення ЗС України проводить роботу щодо внесення змін до умов договорів. Нові умови передбачають, що в подальшому зразки для лабораторних досліджень відбиратимуть винятково представники Управління безпечності харчових продуктів та ветеринарної медицини, що унеможливить зловживання постачальниками. Виїмка зразків стане обов'язковою для кожної партії продовольства, а на час проведення досліджень склади з продукцією опечатуватимуть представники оборонного відомства. Таким чином, до солдатського столу постачатимуть лише ті продукти харчування, якість яких підтверджено лабораторно безпосередньо перед відправкою у війська. Таку практику вже застосовують при постачанні до Збройних Сил кожної партії сухих пайків новітнього зразка.**

— Водночас посадовець нагадав, що у військовому відомстві постійно відслідковують інформацію щодо незадовільного харчування військовослужбовців. Упродовж поточного року Головне управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення ЗС України і підпорядковані йому структурні підрозділи здійснили 93 виїзди до військових частин задля перевірок організації харчування. А з початку серпня з метою швидкого реагування на згадану проблематику до району проведення АТО направлено постійно діючу робочу групу. Ще одна група саме зараз проводить перевірки стосовно якості харчування в пунктах постійної дислокації, — підкреслив полковник Марченко. — Результат цієї роботи очевидний: окрім повернутого постачальникам недоброякісного продовольства, **Департамент державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів подав 44 претензії, якими виставлено штрафних санкцій до недобросовісних постачальників на загальну суму понад 2,8 млн гривень.**

Насамкінець офіцер зазначив, що представники Міністерства оборони України завжди готові разом із волонтерами, ЗМІ й громадськими діячами виїжджати за місцем скарг задля контролю якості продовольчого забезпечення наших військовиків. Із цією метою функціонує гаряча телефонна лінія, номер якої розміщено в кожній їдальні, де харчуються військовослужбовці.

Іван СТУПАК

ВІЙСЬКОВИМ НА ПЕРЕДОВІЙ — ПОСИЛЕНЕ ХАРЧУВАННЯ

Нагадаємо, що військовослужбовцям, які виконують завдання в районі проведення АТО, додатково до загальновійськової норми № 1 видається:

печиво — 50 г (у нормі № 1 не передбачено);
м'ясо — 125 г (додатково до 250 г, усього 375 г);
масло — 50 г (30 г);
молоко незбиране згущене — 40 г (не передбачено);
яйце — 3 шт на тиждень (2 шт на тиждень);
цукор — 10 г (70 г);
чай — 1 г (1,2 г).

Продукти із цього переліку можна замінювати. Наприклад, замість яєць можуть видати масло; замість м'яса — ковбасу варену, сосиски (сардельки) чи копчені м'ясопродукти, яйця; замість масла — сир.

Добова норма питної бутильованої води становить 1,5 літра. З 1 червня до 1 вересня вона є збільшеною вдвічі — 3 літри на добу.

Продовольство частинам в район АТО постачають раз на десять діб. Приміром, бригада подає заявку, в якій вказує необхідну кількість найменувань продуктів, а суб'єкт господарювання привозить усе замовлене в заздалегідь визначене місце — зазвичай, до розташування тилових пунктів управління. А вже звідти транспортом частини продовольство розвозять по ВОПах і РОПах.

Торік закуплено і поставлено до військових частин у районі проведення АТО газові примуси. Це забезпечило підрозділи на передових позиціях компактними засобами приготування їжі. Також для належного зберігання продуктів харчування в польових умовах закуплено 41 морозильну скриню ємністю до 500 літрів і поставлено в бригади, які виконують завдання на передовій. Триває робота і щодо забезпечення згаданих підрозділів холодильними рефрижераторами, яких уже поставлено 23 одиниці, іще 36 доїдуть до «нулів» найближчим часом.

Підготував Геннадій КАРПЮК

У РАЗІ ПОВТОРНОГО ВСТАНОВЛЕННЯ ЧИ ЗМІНИ ГРУПИ ІНВАЛІДНОСТІ ПОНАД ДВОРІЧНИЙ СТРОК ПІСЛЯ ПОПЕРЕДНЬОГО ОДНОРАЗОВА ГРОШОВА ДОПОМОГА НЕ НАДАЄТЬСЯ

Протягом 2015–2016 років значно зросла кількість судових справ, предметом спору в яких є призначення одноразової грошової допомоги громадянам, які проходили строкову військову службу в країнах, де велись бойові дії, з 1981 по 1989 рік. На розгляді судів перебуває 622 адміністративні справи зобов'язального характеру цієї категорії, по яких винесено 223 судових рішення

У зв'язку з цим у Міністерстві оборони України триває робота із захисту інтересів держави та вдосконалення законодавства з питань виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовцям, військовозобов'язаним та резервістам, які призвані на збори чи для проходження служби у військовому резерві (далі — одноразової грошової допомоги).

На підставі пропозицій Міністерства оборони України в грудні 2016 року Верховною Радою України ухвалено Закон України, а урядом — постанову від 18.05.2017 р. № 335 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України», якими внесено відповідні зміни до статті 16 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» та до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2013 р. № 975 (застосовуються з 1.01.2017 р.).

Зокрема передбачено порядок виплати одноразової грошової допомоги військовослужбовцям строкової військової служби, військовозобов'язаному або резервісту, якого призвано на збори чи для проходження служби у військовому резерві, в разі інвалідності, що настала внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), заподіяного при виконанні обов'язків військової служби або служби у військовому резерві, або не пізніше ніж через три місяці після звільнення зі служби, закінчення зборів, проходження служби у військовому резерві, але внаслідок захворювання або нещасного випадку, що мали місце в період проходження строкової військової служби, цих зборів, служби у військовому резерві.

У разі повторного встановлення (зміни) групи інвалідності, причин її виникнення або ступеня втрати працездатності понад дворічний строк після первинного встановлення інвалідності одноразова грошова допомога не надається (абзац другий пункту 8 Порядку).

Зміни в грошовому забезпеченні, які відбулися вже після звільнення особи з військової служби до моменту встановлення їй інвалідності при обчисленні одноразової грошової допомоги не враховуються, оскільки розмір грошового забезпечення визначається на день звільнення, виходячи з посадового окладу, окладу за військовим званням, щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (підвищення посадового окладу, надбавки, доплати, винагороди, які мають постійний характер, премія), одноразових додаткових видів грошового забезпечення. Таку ж правову позицію висловив Вищий адміністративний суд України в ухвалі від 2 листопада 2016 року по справі № К/800/54334/15 при розгляді аналогічного спору.

За інформацією, розміщеною на офіційному веб-сайті військового відомства, робота щодо удосконалення законодавства та захисту інтересів Міністерства оборони України триває.

ВИ ЗАПИТУВАЛИ

На запитання читачів «Народної армії» відповідає підполковник юстиції Леонід Рибалко, Управління правового забезпечення Генерального штабу ЗС України

Іван Врадий:

— Я військовослужбовець за контрактом, курсант університету. У нас на першому курсі навчаються хлопці віком від 17 до 30 років. Під час оцінювання за предметом «фізична підготовка» — жодної вікової диференціації! Тридцятирічному чоловікові потрібно здавати крос у 3 км за тими ж нормативами, як і сімнадцятирічному… Але ж відомо, що у військах під час оцінювання з ФП всіх військових поділяють на категорії за віком! Чи планують переглянути оцінювання фізпідготовки у військових вишах?

— Питання, яке ви порушили, регулює Тимчасова настанова з фізичної підготовки в Збройних Силах України, затверджена наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 11.02.2014 № 35.

Для курсантів вищих військових навчальних закладів (відповідного курсу) встановлено нормативи оцінювання загальної фізичної підготовленості військовослужбовців, які не містять жодної диференціації за віковим цензом.

На сьогодні розглядають питання щодо оцінювання фізичної підготовки військовослужбовців за контрактом, які вступили в навчальні заклади з військових частин відповідно до визначених нормативів для вікової групи, до якої їх віднесено.

Разом із тим, цілком логічно, що, вступаючи у вищий військовий навчальний заклад, людина має оцінювати своє здоров'я та фізичну підготовку адекватно, із запасом на багаторічну військову службу, з характерними їй навантаженнями, також і фізичними.

Володимир Сікорський:

— Я — пенсіонер, учасник АТО. Після звільнення зі Збройних Сил звернувся в Подільський соцзабез м. Києва, однак у мене не прийняли довідку про те, що я проходив військову службу з 21 травня 2015 року до 4 квітня 2016 року в районі АТО. Цей документ, як мені пояснили, надає право на зарахування одного місяця за три в трудовий стаж. Пояснювати ніхто нічого не став. З посмішкою відфутболили: мовляв, дайте нам таку довідку, у якій буде зазначено населені пункти, де ви воювали. Допоможіть з'ясувати це питання! До речі, для того, щоб оформити пенсію учасника АТО мені довелося звертатися на гарячу лінію Кабміну! Підкажіть, куди звертатися в цьому разі.

— Згідно зі статтею 8 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», ваші права, пов'язані з проходженням служби, щодо зарахування часу перебування на військовій службі в термін страхового стажу, стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, а також стажу державної служби, а також стажу роботи, що дає право на призначення пенсії за віком на пільгових умовах, повністю захищено. У разі якщо в органі соціального захисту населення відмовляються прийняти ваші документи, належним чином оформлені, вимагайте письмової відповіді щодо відмови або надішліть свої документи в установу рекомендованим листом із повідомленням. У разі отримання офіційної відмови у вирішенні питань, які ви порушили, звертайтеся зі скаргою у вищі органи або звертайтесь у прокуратуру чи суд щодо захисту порушених прав.

НА ЗАПОРІЖЖІ МАЙЖЕ ТИСЯЧА УЧАСНИКІВ АТО ВЖЕ ОТРИМАЛИ ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ

З початку запровадження ініціативи про надання земельних ділянок учасникам АТО й членам родин загиблих воїнів Головне управління Держгеокадастру в Запорізькій області та органи місцевого самоврядування регіону надали українським бійцям 4153 дозволи на розробку документації із землеустрою щодо відведення земельних наділів загальною площею 5350 га.

На сьогодні процедуру оформлення землі у власність завершив 931 учасник АТО, вони отримали 565 земельних ділянок загальною площею 1064,44 га для ведення особистого селянського господарства, 291 земельну ділянку загальною площею 29,64 га для садівництва й 75 ділянок загальною площею 6,46 га для будівництва та обслуговування житлових будинків і господарських споруд.

Головне управління Держгеокадастру в Запорізькій області видало 801 наказ про затвердження розроблених проектів землеустрою та передачу учасникам АТО земельних наділів загальною площею 1004,47 га. Органи місцевого самоврядування ухвалили 130 таких рішень стосовно земель загальною площею 96,07 га.

На Запоріжжі заяви про надання земельних ділянок подали 6089 учасників АТО. А звернення військовослужбовців розглядають у першочерговому порядку, інформує прес-служба Держгеокадастру в Запорізькій області.

Довідково

Надання у власність земельних ділянок учасникам АТО відбувається в порядку, визначеному в статті 118 Земельного кодексу України, за умови, що такий громадянин не скористався правом на безоплатне отримання у власність земельної ділянки відповідного цільового призначення та надав документ, який посвідчує його участь в АТО.

Матеріали сторінки підготував Руслан ТКАЧУК

НА «СЕМИ ВІТРАХ»

СЛУЖАТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІ ОКРЕМОГО БАТАЛЬЙОНУ РАДІОТЕХНІЧНИХ ВІЙСЬК, ЯКІ ПИЛЬНУЮТЬ ПОВІТРЯНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ

Ось тут, за воротами, починається військове містечко Ізмаїльського радіотехнічного підрозділу. По інший бік — мальовничі степи української Бессарабії

Попри віддаленість від населених пунктів, територію частини пильно охороняють від непроханих гостей зі зброєю в руках

Сьома ранку. На узбіччі неподалік військового містечка діти військовослужбовців чекають на автобус, щоб їхати до шкіл та дитсадків. Очолює дитячу «делегацію» п'ятнадцятирічна Влада, донька офіцера пункту наведення авіації. Та через певний час стає зрозуміло, що автобуса сьогодні не буде. І одразу ж, немов по тривозі, підхоплюються батьки — військовики частини. Вони мали б відпочивати після бойового чергування, але тепер мусять везти дітей до школи власним транспортом. Кілька хвилин — і автомобілі з дітьми вирушають «уперед до знань». Приблизно такий вигляд має початок дня в одному з віддалених військових гарнізонів України

Ізмаїльський радіотехнічний підрозділ — найпівденніша військова частина Повітряних Сил Збройних Сил України. До районного центру — кілька десятків кілометрів, до обласного — понад 200. Із пункту спостереження на півдні видніється Дунай, а за ним простягаються вже румунські землі. Тут немає ні шкіл, ні дитсадків, із транспортом також проблема: ні залізниці, ні рейсових автобусів. У таких умовах служать і живуть захисники українського неба.

Військове містечко розташувалось у невеликій улоговині — саме там, де 1790-го згруповував свої війська й планував штурм турецької фортеці Ізмаїл Олександр Суворов. За кілька кілометрів посеред мальовничого південного українського степу стоять радіолокаційні станції, де й несуть бойове чергування військовослужбовці підрозділу.

Життя у відриві від цивілізації містить у собі чимало труднощів. Дітям потрібно відвідувати дитсадки, школи, розвиваючі гуртки, секції. Раніше до Ізмаїла їх возив автобус військової частини, але потім, угледівши в цьому прояви корупції, цим транспортом возити заборонили. Щоб вирішити виниклу проблему, командування домовилось із місцевою владою, і тепер по дітей приїжджає автобус із найближчого села. Проте, на жаль, він курсує нерегулярно, тому в разі його відсутності військовим доводиться по черзі возити дітей до школи власним транспортом. Інакше ніяк…

Візит журналіста в частині сприйняли зі щирим подивом, бо навіть старожили військового колективу подібного не пам'ятають.

— На моїй пам'яті ви перший, а я ж тут служу вже 12 років, — говорить заступник командира майор Олександр Литвиненко.

«НА «ЦИФРУ» ПЕРЕЙШЛИ МЕНШЕ НІЖ ЗА МІСЯЦЬ»

Моя робота в ізмаїльському радіотехнічному підрозділі співпала з масштабним навчанням, до якого залучили всі підрозділи частини. На командному пункті кипить робота. У розпалі тренування з розрахунками, які несуть щоденне бойове чергування в загальній системі протиповітряної оборони України. Навчанням керує майор Олексій Блізнак — молодий перспективний офіцер із бойовим досвідом, продовжувач військової династії. Він залишився за командира…

> *В ізмаїльському радіотехнічному підрозділі служать військовослужбовці шістьох національностей: українці, болгари, румуни, росіяни, молдавани і навіть гагаузи. Це своєрідний «французький легіон», тільки український*

— Увага по розрахунках! Ціль номер 63 — порушник державного кордону! Виявити, супроводжувати, видавати в першу чергу з характеристиками 9/1/100! Об'єктивний контроль увімкнути!

— Виявлена нова ціль 20 на 100, постановник активних перешкод метрового діапазону середньої інтенсивності, проводка можлива.

— Ціль номер 07, видавати за даними радіолокаційного вузла!..

Кілька годин — і шалений ритм стихає. Тренування закінчилося, КП повертається до звичної роботи, командири підбивають підсумки і вказують підлеглим на недоліки.

— Подібні тренування в складі військової частини ми проводимо щотижня, — пояснює майор Олексій Блізнак. — До них залучаються всі підпорядковані нам підрозділи. Крім того, черговий, який заступає на бойове чергування, щодня протягом півгодини проводить тренування зі своєю обслугою.

Офіцер пояснює, що такі тренування цілком відповідають загрозам сьогодення. Повітряна обстановка моделюється за допомогою імітаційної апаратури. До системи вводяться найрізноманітніші дані: напрямки основних ударів з повітря, тактика сучасного бою, масовані повітряні атаки ворога. Обстановка постійно змінюється, незмінним залишається тільки район відповідальності підрозділу. Збільшити швидкість і точність видачі радіолокаційної інформації — ось головна мета. За допомогою подібних тренувань особовий склад готується до всіх можливих ситуацій і відточує до автоматизму набуті навички.

Цей підрозділ одним із перших в Україні отримав новітню радіолокаційну станцію вітчизняного виробництва. Майор Олексій Блізнак говорить, що техніку зроблено якісно, і вона дуже ефективна в роботі: здатна виявляти повітряного противника на чималих відстанях, із найвищою точністю визначати його координати і передавати отриману інформацію в режимі реального часу.

За словами офіцера, для того, щоб «пересадити» фахівця з аналогової станції на цифрову, знадобилося набагато менше часу й зусиль, аніж очікувалося. Люди сприйняли такий перехід не просто як нововведення, а як неминучу необхідність, викликану прогресом, що постійно наступає. Щоб вижити, потрібно еволюціонувати. Навіть немолоді фахівці, що прослужили по 15–20 років на техніці старого парку, почали активно опановувати нові технології. Відтак, менше ніж за місяць підрозділ повністю освоїв «цифру». Офіцер згадує, що перехід здійснювався в онлайн-режимі під час бойового чергування. Що поробиш — така специфіка. Бойове чергування не припиняється ні на хвилину. 24 години на добу, сім днів на тиждень підрозділ несе бойове чергування, сканує небо України й утримує недоторканими її повітряні кордони.

— Ми — як повітряна ДАІ, — з посмішкою говорить офіцер. — Наша робота — стежити за тим, щоб літаки над країною літали без порушень. На особливості роботи саме нашого підрозділу впливає близькість до кордону. Буквально за кілька кілометрів на південь проходить кордон із Румунією, неподалік і Молдова. Враховуючи цю особливість, мусимо тісно взаємодіяти з підрозділами, що не відносяться до Збройних Сил. Ми виступаємо в ролі такого собі центру, куди надходить інформація з різних джерел, обробляється та відправляється далі для прийняття рішень на вищому рівні.

На запитання, чи намагаються контрабандисти потрапити в Україну повітряним шляхом, майор Олексій Блізнак говорить, що за роки його служби в частині таких випадків не траплялося, принаймні в районі їхньої відповідальності.

У РЕЖИМІ 24/7

Поряд із сучасними радіолокаційними станціями працює і техніка старого парку. Хоч не нова, проте не підводить

На командному пункті завжди кипить робота, адже локаторникам доводиться відслідковувати велику кількість повітряних цілей

— Кордон щільно закритий прикордонниками і технічними засобами наших підрозділів, — запевняє офіцер. — Ми бачимо все: і маленькі літачки румунських фермерів, які працюють у полях практично над самісінькою землею, і невеликі вертольоти прикордонників та «надзвичайників», що патрулюють місцевість. Якщо хтось раптом подумає прослизнути через кордон повітрям, зробити це буде вкрай важко.

УКРАЇНСЬКИЙ «ФРАНЦУЗЬКИЙ ЛЕГІОН»

Українська Бессарабія — багатонаціональний край, у якому проживають найрізноманітніші етноси. Ця особливість регіону наклала свій відбиток і на Ізмаїльський радіотехнічний підрозділ, у якому служать військовослужбовці шістьох національностей: українці, болгари, румуни, росіяни, молдавани і навіть гагаузи. Це своєрідний «французький легіон», тільки український. Цікаво спостерігати за тим, як після вечірнього шикування військовослужбовці невеликими групами покидають плац, спілкуючись між собою різними мовами. Цих людей об'єднує любов до землі, яка прихистила їхніх предків. На ній вони народилися, виросли і вступили до війська, щоб її захищати.

Тут добре пам'ятають початок 2014-го, коли Одещину трусила сепаратистська лихоманка. Кілька разів проросійські агітатори і провокатори намагалися порушити спокій віддаленого військового містечка. Тоді в частині вчасно створили своєрідний антикризовий підрозділ: де все було по-дорослому: каски, бронежилети, автомати й кулемети. Саме він, піднятий по тривозі, робив дієве «щеплення» заїжджим «козачкам» від розповсюдження сепаратизму. Після кількох таких «тривог» інтерес останніх до цієї військової частини зник.

Із початком війни на Сході України із частини було відряджено в районі проведення АТО радіолокаційний взвод, який за принципом ротації особового складу перебуває там уже третій рік. Зрозуміло, що безпосередньо в бойових зіткненнях він участі не бере. У радіотехнічних військ своє завдання — стерегти небо від посягань ворога. На Донбасі вони працюють спільно з підрозділами зенітних ракетних військ.

Попри віддаленість від лінії зіткнення, на жаль, без втрат не обійшлося. За період війни колектив двічі ховав загиблих побратимів. Один із них — майор Олександр Світличний. Коли виходили з Іловайського котла, в УАЗ, в якому їхав Олександр, влучив ворожий снаряд. Вдома залишилася дружина, донька та щойно народжений син. За особисту мужність і героїзм, виявлені під час захисту державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі, Указом Президента України Олександра Світличного нагороджено орденом Богдана Хмельницького ІІІ ступеня (посмертно).

Локаторники запевняють, що здатні побачити російські літаки на достатньо великій висоті і значній віддаленості, як би вони не хотіли цього уникнути і які б перешкоди не ставили

Світлана, дружина загиблого офіцера, зараз проходить службу в цій же частині. Син Давид уже підріс і ходить у дитсадок. Жінка зізнається, що без коханого їй дуже важко, а без допомоги і підтримки всього колективу навряд чи впоралась би з двома дітьми.

КОЛИ СУСІД — ВОРОГ

Близькість до одразу кількох європейських країн не завдавала стільки клопоту нашим локаторникам, скільки завдає одна «братня» країна. З окупацією Криму Росія отримала багато аеродромів і за три роки війни передислокувала туди велику кількість військових літаків, які зараз літають поблизу наших повітряних кордонів. У підрозділі говорять, що роботи в них побільшало в рази, адже російські пілоти поводяться дуже нахабно, демонструючи відверту зневагу до повітряних кордонів України та ЄС. До того ж постійно кружляють розвідники. Та локаторники запевняють, що здатні їх побачити на достатньо великій висоті й значній віддаленості, як би вони не хотіли цього уникнути і які б перешкоди не ставили.

На запитання, чи застосовувала ворожа авіація новітні системи РЕБ, якими так хизуються росіяни, майор Олексій Блізнак говорить, що досі радіолокаційні станції працювали без збоїв. Дію розпіарених засобів придушення чи постановки перешкод, які, наче б то, здатні заглушити абсолютно все, і кращих немає в цілому світі, не відчували.

— Для того, щоб нас «придушити», потрібні засоби дуже великої потужності. Їхні літаки таких не мають. Звичайно, вони можуть поставити якісь загородження на певному напрямку, але ж ми працюємо не одні, є підрозділи, які хоч і розташовані в інших районах, але перекривають і наш сектор. Звичайно, нам можна заважати, відволікати, але паралізувати нашу роботу неможливо, — стверджує офіцер.

ЯК ОДНА ВЕЛИКА ВІЙСЬКОВА РОДИНА

В ізмаїльській радіотехнічній частині пишаються рівнем підготовки особового складу і не нарікають, якщо командир вирішив провести додаткове тренування. За підсумками роботи колектив неодноразово виборював звання Кращий підрозділ радіотехнічних військ.

Кадрового голоду в частині не відчувають. Тут пояснюють це дружньою, згуртованою атмосферою в колективі та конкурентоспроможністю професії захисника вітчизни на місцевому ринку праці. Нині за рівнем доходу вона програє хіба що морякам. Тож завдяки суттєвому підвищенню грошового утримання 2016-го на брак кадрів не скаржаться.

Увесь житловий фонд підрозділу — це кілька двоповерхових будинків, побудованих іще в 50-х роках минулого століття спеціально для військовиків, що несуть тут службу. Багато квартир зайняті військовими пенсіонерами, які й досі чекають на власне житло, тому молодим фахівцям, яких направили для проходження служби в частині, доводиться винаймати житло в Ізмаїлі. Вартість його оренди як для райцентру досить висока, а компенсація за піднайом покриває лише половину коштів. А все через великі статки цивільних моряків, яких у місті багато.

Але більшість сімей військових мешкають одразу за КПП частини — у двоповерхівках. Живуть як одна велика родина, де один за всіх і всі за одного. Разом несуть бойове чергування й виконують завдання у районі проведення АТО, будують дитячі майданчики і відпочивають. Їм під силу здолати будь-які труднощі.

Олександр ОЛЕХНОВИЧ

Радянський антирелігійний плакат 1930 року

«ЦЕРКВАМ МИ ОГОЛОШУЄМО СПРАВЖНЮ ВІЙНУ...»

ПІД ТАКИМ ЛОЗУНГОМ БІЛЬШОВИКИ ВИРІШИЛИ ПЕРЕТВОРИТИ НАШ НАРОД НА АТЕЇСТІВ

Віра в Бога завжди була притаманна нашому народові, вона давала надію на краще майбутнє й допомагала виживати у найважчі часи. Вожді радянської влади, затяті безбожники вирішили покінчити з релігією

Ось що заявляв із цього приводу Володимир Ленін: «Ми повинні дати найрішучіший і безпощадний бій чорносотенному духовенству й придушити його спротив із такою жорстокістю, щоб вони не забули цього протягом десятиліть. Церквам ми оголошуємо справжню війну».

Для боротьби з православною ідеологією й церквою в Україні більшовики активно застосовували каральнорепресивні органи — НКВС, ВУНК, ДПУ. Вони вдавалися до погроз, шантажу, а коли це не допомагало, то й до арештів, висилання священнослужителів у віддалені райони Росії. Зокрема, на сумнозвісні Соловки.

На початку 20-х років уряд Леніна ухвалив постанову, якою зобов'язував місцеві органи влади протягом місяця вилучити з храмів усі предмети, які містили золото й срібло та коштовне каміння. Цінності, згідно з розпорядженням, мали вилучати не лише із церков, а й з монастирів, молитовних будинків, синагог, мечетей. За приховування церковного майна винуватців карали примусовими роботами до одного року. І все ж, попри свавілля нової влади, восени 1921 року відбувся І Всеукраїнський православний церковний собор, на якому було обрано власну ієрархію, затверджено канони та устрій Української автокефальної православної церкви (УАПЦ). Очолив її Василь Липківський. Він, за влучним висловом академіка Агатангела Кримського, був «апостолом українського релігійно-національного відродження». І багато зробив для розбудови української православної церкви: за час митрополичого служіння відвідав з особистими візитами понад 400 парафій.

Через кілька років УАПЦ мала мільйони вірян. Ця обставина занепокоїла більшовиків, оскільки її священики вирізнялися активною українською позицією, зокрема, богослужіння відбувалися українською мовою, церковна ієрархія ґрунтувалася на виборних засадах. Спочатку влада не наважувалась перейти до відкритого протистояння, удаючись до різних провокацій, які, на думку їхніх організаторів, мали похитнути авторитет Церкви. Та цього не сталося: навпаки, кількість її вірних зростала. Тож у жовтні 1927-го органи ДПУ (державне політуправління) звинуватили митрополита Липківського в «українському буржуазному націоналізмові й антирадянській діяльності». Такі звинувачення було висунуто й усій УАПЦ. Не бажаючи наражати своїх вірян на небезпеку, невдовзі Синод Церкви оголосив про саморозпуск. Але й цього владі виявилося замало: було заарештовано близько 2 тис. священиків і майже всіх ієрархів, серед них і митрополитів Миколу Борецького та Івана Павловського.

У другій половині 30-х років в Україні не залишилося жодної парафії з українською мовою богослужіння. Смертю мучеників загинули тисячі представників інших напрямів у християнстві та інших релігійних конфесій України. Трагічною була доля й митрополита Липківського: восени 1937 року його розстріляли… І сьогодні ми не знаємо, де покояться останки цієї неординарної людини: чекісти вміли ховати сліди своїх кривавих злочинів.

Було заборонено будь-яку релігійну діяльність. Священнослужителі мали змогу служити тільки в культових спорудах і будинках вірян. Заборонили й створення біблійних гуртків і товариств. Слово «піп» сприймали як синонім до слова «ворог». А релігійні організації починаючи з 1933 року, тобто після того як до влади в Німеччині прийшов Гітлер, почали офіційно називати петлюрівсько-фашистськими осередками.

Попри свавілля влади, восени 1921 року відбувся І Всеукраїнський православний церковний собор, на якому було обрано власну ієрархію, затверджено канони та устрій Української автокефальної православної церкви (УАПЦ)

Навішування таких ярликів стало підставою для НКВС розгорнути проти Церкви репресії, спрямовані на остаточне викорінення релігії як ворожої ідеології.

Війна з релігією не обійшла й Червону армію. Збереглися свідчення про вжиття в її частинах, дислокованих на теренах України, так званих антирелігійних заходів — тілесних оглядів, спрямованих на виявлення хрестика або іконки в червоноармійців. Тих, у кого їх знаходили, не лише публічно висміювали, а й всіляко принижували. Ось що писали декотрі червоноармійці у своїх листах узимку 1923 року, після Різдва Христового:

«Під Різдво брали ікони із церкви й палили їх, сміялися над Богом та священиками. Коли по церквах правили вечірню службу, нас повели по місту. Під храмами змушували зупинятись і співати таких пісень, що й соромно переказати».

Під час Другої світової війни ставлення Сталіна до Церкви стало толерантнішим. Та після її закінчення господар Кремля відновив політику репресій і переслідування священиків. Першою жертвою сталінської церковної політики стала Українська Греко-Католицька Церква. Зокрема, на інспірованому НКВС Львівському соборі, який відбувся 1946 року, УГКЦ було розпущено, а культові споруди влада передала Російській православній церкві (РПЦ). Причиною стало те, що УГКЦ, як і у 20-ті роки УАПЦ, вирізнялася українською спрямованістю, мала неабиякий авторитет серед населення Західної України й вояків Української Повстанської Армії, бо підтримувала національно-визвольний рух.

Сергій ЗЯТЬЄВ

ПІД БІЛЬШОВИЦЬКУ СОКИРУ АТЕЇЗМУ ПОТРАПИЛО МАЙЖЕ ВСЕ, ЩО БУЛО ПОВ'ЯЗАНО З РЕЛІГІЄЮ

У 1920–1930 роках більшовицькі варвари тільки в Києві знищили понад 70 храмів, які мали духовне та культурно-історичне значення. Під сокиру атеїзму потрапило майже все, що було пов'язано з релігією, зокрема, панорама «Голгофа», розміщена на Володимирській гірці. А разом із нею й пам'ятник на місці колишньої церкви Святої Ірини, яку ще 1037 року побудував князь Ярослав на честь своєї дружини.

У 1936-му було висаджено в повітря Золотоверхий Михайлівський монастир, який збудував іще в XI столітті князь Святополк-Михайло. На його місці збиралася розмістити адмінбудівлі. Учені Дмитро Айналов, Фелікс Кон, Микола Макаренко, Федір Ернст виступили проти цього, але врятувати вдалося лише мозаїки та фрески.

Та цього борцям із релігією видалося замало, і вони перетворили на руїни Братський монастир і Духовну академію при ньому. Знищили також і Військово-Миколаївський собор, який збудував гетьман Іван Мазепа, Десятинну церкву з гробницями святих Володимира та Ольги, відбудовану 1842 року, Стрітенську церкву, Успенський собор на Подолі, який побудували київські князі Мстислав та Ярополк, сини Володимира Мономаха (у цьому соборі після половецького полону молився князь Ігор Святославович).

Війну храмам оголосили не лише в Києві, а й в інших містах і селах України: не було населеного пункту, де б влада не закривала чи взагалі не знищувала культові споруди. Зокрема, у Харкові більшовицькі варвари підірвали Кирило-Мефодіївську, Каплунівську, Миколаївську церкви.

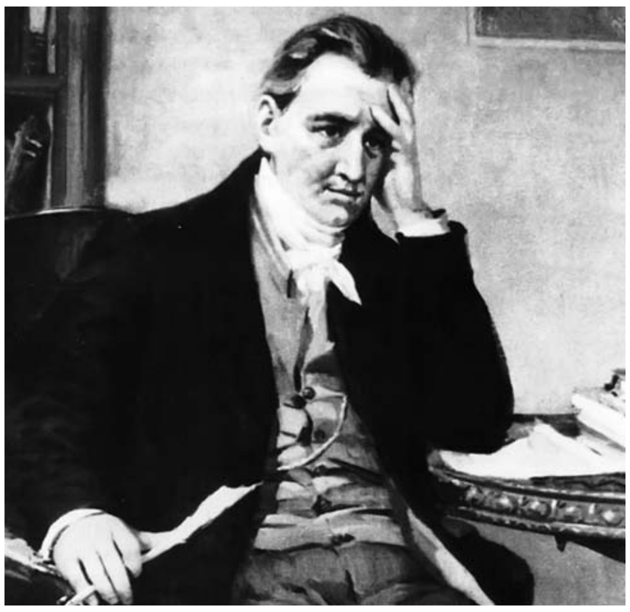
Відібрані культові споруди більшовики використовували так, як вважали за потрібне. Наприклад, Покровський чоловічий монастир вони переобладнали під музей, Костянтино-Єленінську церкву — під редакцію газети «Радянське село», а Миколаївську церкву в Красному Куті Харківського округу — під театр. Багато культових споруд віддали під солдатські й робітничі клуби, сільбуди, хати-читальні тощо.

За час панування в Україні радянсько-комуністичної влади десятки тисяч храмів було перепрофільовано, а то й узагалі знищено. Тільки після проголошення незалежності України почалося їхнє відродження.

МАЙОР ІВАН КОТЛЯРЕВСЬКИЙ

ОДНАКОВО ЦІНУВАВ ЛІТЕРАТУРУ Й ВІЙСЬКОВУ СПРАВУ

205 РОКІВ ТОМУ АВТОР «ЕНЕЇДИ» ТА «НАТАЛКИ ПОЛТАВКИ» В МІСТЕЧКУ ГОРОШИНЕ ХОРОЛЬСЬКОГО ПОВІТУ СФОРМУВАВ 5-Й КОЗАЧИЙ КІННИЙ ПОЛК

Іван Котляревський — один із тих українських письменників, твори якого було залюбки вивчати в школі без наполягання викладачів та батьків. Впевнений, що його творами захоплюються і нинішні школярі. Котляревський розмовляв завжди українською мовою, проте легко міг перейти на російську чи французьку. Чим не приклад для нинішньої української молоді?

Народився майбутній письменник 9 вересня 1769 року в Полтаві в родині дрібного чиновника. Згодом Котляревським було «пожалувано» дворянське звання. З 1780 року маленький Іванко почав навчатися в Полтавській духовній семінарії. Особливо старанно й наполегливо опановував хлопець гуманітарні дисципліни: піїтику, риторику, філософію, латинську, грецьку, французьку, німецьку мови. З інтересом знайомився з античною літературою, перекладав Горація, Овідія, Вергілія. Захоплювався творчістю Ломоносова, Кантемира, Сумарокова. Один із співучнів Котляревського згадував про поета, що той «мав пристрасть до віршування й умів до будь-якого слова вправно добирати дотепні й вдалі рими, за що товариші по семінарії прозвали його римачем».

1789-го, після смерті батька, двадцятилітнім юнаком Іван на останньому році навчання залишив семінарію й пішов служити чиновником у полтавських канцеляріях, а згодом вчителював у поміщицьких родинах. В одній такій родині припала йому до серця гарна співуча дівчина-кріпачка на ім'я Наталка. Він надумав викупити її з кріпацтва, але поміщик тільки поглузував з такої забаганки вчителя. Саме під час учителювання, з 1794 до 1796 року, письменник працював над першими трьома частинами славнозвісної «Енеїди».

1796 року Іван Котляревський вступив на військову службу, сподіваючись дослужитися до офіцера. За два роки дістав звання прапорщика. Якраз тоді знайомий земляк із Петербурга привіз у полк веселу книжку, яка зацікавила офіцерів. Це була «Енеїда» — три частини незакінченого твору, що поширилися Україною в рукописних списках. Їх видав без згоди автора в Петербурзі один із любителів українського слова, конотопський поміщик Максим Парпура. Офіцери зразу ж влаштували вечірку, на якій було виголошено чимало тостів за талановитого прапорщика-поета. Тільки один офіцер, що знав Котляревського з часу його вчителювання у хазяїна Наталки, почав розпатякуватись, як він начебто хотів зневажити дівчину-кріпачку. Страшенно обурившись, Іван Котляревський з іронічною посмішкою підняв келих за «мерзотника й негідника». Дуель була неминуча...

Наступного ранку на березі Дніпра пролунало два постріли: одна куля зірвала лівий погон з плеча автора «Енеїди», а інша скосила його образника. Шляхетному захиснику дівочої честі офіцери вручили срібну татарську шаблю, яку щороку дарували тому, хто виявляв лицарську сміливість. Після цього Іван Котляревський міг братися за викуп із кріпацтва коханої дівчини. Та почалася російсько-турецька війна 1806–1807 років, і він, маючи чин штабс-капітана, опинився на фронті в штабі командувача корпусу. За відвагу й хоробрість Котляревського було відзначено кількома нагородами, серед яких і орден Святої Анни III ступеня. Та навіть у нелегких бойових буднях Іван Петрович продовжував працювати над «Енеїдою».

Дослідники біографії Котляревського наводять іще один цікавий факт із його військової служби. Одного разу в переговорах із буджацькими татарами йому довелось, окрім хисту дипломата, виявити ще й особисту хоробрість. Татарський воєвода наполіг на тому, щоб завершити переговори поєдинком Котляревського з бувалим воїном-татарином. Однак недовго тривав брязкіт зброї — до ніг воєводи впала половина шаблі татарина від вдалого удару штабс-капітана...

Пішовши у відставку, Іван Петрович із 1810 року й до кінця свого життя мешкав у Полтаві й працював наглядачем Будинку для виховання дітей бідних дворян — навчально-виховного закладу, в якому навчання відбувалося за програмою гімназії.

> *Під час відвідування Полтави імператором 1817 року Олександр I особисто нагородив Івана Котляревського діамантовим перснем, пенсіоном у 500 карбованців понад платні та присвоїв йому звання майора*

Коли почалася Вітчизняна війна 1812 року, за дорученням генерал-губернатора Якова Лобанова-Ростовського письменник взявся за формування в містечку Горошине Хорольського повіту 5-го козачого кінного полку. Блискуче, в досить короткий термін, виконавши це відповідальне доручення, Котляревський отримав ряд нагород і остаточно закріпив своє службове і суспільне становище в Полтаві. Щоправда, йому не довелося брати безпосередньої участі в боях. Після вигнання наполеонівської армії письменник неодноразово виконував відповідальні доручення військового характеру: виїжджав із депешами в ставку російської армії, що містилася в Дрездені, двічі їздив у Петербург та Кременчук. За свідченням біографів Котляревського, письменник однаково цінував літературу й військову кар'єру і ніколи не розлучався з книжкою та військовим мундиром. Навіть після відставки...

Повернувшись знову до Полтави, Іван Петрович із запалом занурився в театральну діяльність. Беручи участь у влаштуванні любительських вистав, він виконував ряд комічних ролей у популярних тоді п'єсах Княжніна. 1816 року його було призначено директором Полтавського театру. Зрозумівши, який величезний талант у актора-кріпака Щепкіна, що виступав у складі гастролюючої в Полтаві трупи Штейна, він допоміг викупити його з кріпацтва.

У той час Котляревський пише п'єси «Наталка Полтавка» і «Москаль-чарівник», які й було з успіхом поставлено на сцені театру. Спільна театральна діяльність Котляревського й Щепкіна протягом чотирьох років дала відчутні результати: Полтавський театр став провідним в Україні, а добра слава про нього поширилася далеко за межі губернії.

«Наталка Полтавка» живе на театральних сценах уже 198 років, залишаючись такою ж свіжою та актуальною. Таємниця її популярності, разом із чарівною музикою Миколи Лисенка, в надзвичайній простоті, з якою показано всепереможну силу кохання, «кохання, яке з серця Котляревського перейшло в його твір», — написав Іван Карпенко-Карий.

Займаючись театральною діяльністю, Іван Петрович продовжував опікуватися й Будинком виховання дітей бідних дворян. Своє дітище він перетворив на зразковий навчально-виховний заклад, зробивши низку нововведень військового характеру: ввів викладання креслення, військові вправи, особливий формений одяг та інше. За все це під час відвідування Полтави імператором 1817 року Олександр I особисто нагородив Івана Котляревського діамантовим перснем, пенсіоном у 500 карбованців понад платні та присвоїв йому звання майора.

1827 року Іван Котляревський прийняв на себе ще й піклування місцевими «богоугодними закладами». Обидві посади він й обіймав протягом кількох років — аж до виходу в відставку 1835-го.

Шанованим старожилом прожив Іван Петрович у Полтаві до глибокої старості. Виїжджав із міста вкрай рідко, і то тільки за службовими потребами. Тут, у Полтаві, він і помер 10 листопада 1838-го на 70-му році життя.

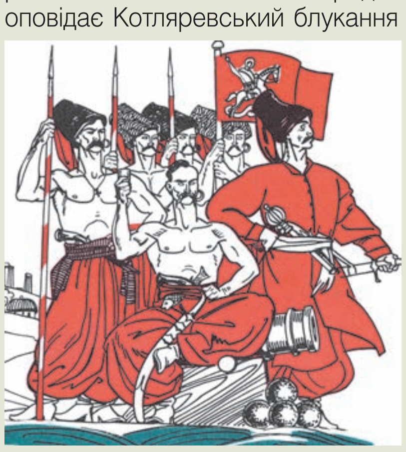
Підготував Олександр ТЕРЕВЕРКО

«МУЖИЧА ПРАВДА Є КОЛЮЧА, А ПАНСЬКА НА ВСІ БОКИ ГНУЧА»!

«Енеїда», з якої розпочалася нова українська література, написана Іваном Котляревським на сюжет однойменної класичної поеми римського поета Вергілія. Дотепний смішний твір не був якоюсь новиною в літературі. Задовго до українця свої пародії на римську поему написали в Італії поет Лаллі, а у Франції — Скаррон.

Звичайно, Котляревський, який володів кількома мовами, їх читав і запозичив саму тему. Була й ще одна «Енеїда навиворіт» росіянина Миколи Осипова. Та якщо останній мав за мету просто потішити читача кумедним сполученням римських героїв з російськими обставинами, то за зовні потішною, місцями навіть хуліганською формою «Енеїди» Котляревського ховається засудження зла, любов до батьківщини і свого народу.

Реалії сучасного автору життя з усіма його непроглядними сторонами проходять повз нас у живих і донині пізнаних образах. У Котляревського й боги, і люди — то все наші земляки: козаки, селяни, священики, панство в усьому розмаїтті буденності, величі та підлості, розвагах і сумі. Саме із сумом через зовнішній балаган та пародію оповідає Котляревський блукання

Герої «Енеїди» на одній з ілюстрацій твору

козацтва та й усієї країни після знищення 1775 року Запорозької Січі, останнього оплоту українського права та свободи, — легко впізнаної в знищенні Трої. І куди б не відправились троянці, здається, що все це наше, рідне, десь під Полтавою.

Тому нас і сьогодні вражає прозорливість сказаного більше двох сторіч тому:

«Мужича правда є колюча,
А панська на всі боки гнуча»!

Вражає й те, як Котляревський, будучи військовим, виводить образ війни:

«Війна в кривавих ризах тут,
За нею рани, смерть, увіччя,
Безбожність і безчоловіччя
Хвіст мантії її несуть».

«Енеїда» Котляревського вийшла у світі десятьма мовами. Готується й японський переклад.

Підготував Олександр ТЕРЕВЕРКО

Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (м. Львів) оголошує конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників

На посади осіб офіцерського складу:

професор кафедри тактики факультету бойового застосування військ, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1520–1640 грн;

доцент кафедри тактики факультету бойового застосування військ, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1400–1500 грн;

старший викладач кафедри тактики факультету бойового застосування військ, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1380–1460 грн;

викладач кафедри тактики факультету бойового застосування військ, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн;

професор кафедри вогневої підготовки факультету бойового застосування військ, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1520–1640 грн;

доцент кафедри вогневої підготовки факультету бойового застосування військ, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1400–1500 грн;

старший викладач кафедри вогневої підготовки факультету бойового застосування військ, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1380–1460 грн;

викладач кафедри вогневої підготовки факультету бойового застосування військ, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн;

доцент кафедри водіння бойових машин та автомобілів факультету бойового застосування військ, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1400–1500 грн;

старший викладач кафедри водіння бойових машин та автомобілів факультету бойового застосування військ, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1380–1460 грн;

викладач кафедри водіння бойових машин та автомобілів факультету бойового застосування військ, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн;

доцент кафедри тактико-спеціальних дисциплін факультету бойового застосування військ, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1400–1500 грн;

старший викладач кафедри тактико-спеціальних дисциплін факультету бойового застосування військ, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1380–1460 грн;

викладач кафедри тактико-спеціальних дисциплін факультету бойового застосування військ, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн;

заступник начальника кафедри бронетанкової техніки факультету бойового застосування військ, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1513–1668 грн;

старший викладач кафедри бронетанкової техніки факультету бойового застосування військ, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1380–1460 грн;

викладач кафедри бронетанкової техніки факультету бойового застосування військ, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн;

начальник факультету ракетних військ і артилерії, ШПК — «полковник», посадовий оклад 1640–1740 грн;

доцент кафедри комплексів та приладів артилерійської розвідки факультету ракетних військ і артилерії, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1400–1500 грн;

старший викладач — начальник топографічної служби кафедри комплексів та приладів артилерійської розвідки факультету ракетних військ і артилерії, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1380–1460 грн;

викладач кафедри комплексів та приладів артилерійської розвідки факультету ракетних військ і артилерії, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн;

професор кафедри ракетних військ і артилерії факультету ракетних військ і артилерії, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1520–1640 грн;

старший викладач кафедри ракетних військ і артилерії факультету ракетних військ і артилерії, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1380–1460 грн;

викладач кафедри ракетних військ і артилерії факультету ракетних військ і артилерії, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн;

доцент кафедри ракетно-артилерійського озброєння факультету ракетних військ і артилерії, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1400–1500 грн;

старший викладач кафедри ракетно-артилерійського озброєння факультету ракетних військ і артилерії, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1380–1460 грн;

викладач кафедри ракетно-артилерійського озброєння факультету ракетних військ і артилерії, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн;

викладач кафедри автомобілів та автомобільного господарства загальновійськового факультету, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн;

доцент кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ загальновійськового факультету, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1400–1500 грн;

старший викладач кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ загальновійськового факультету, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1380–1460 грн;

викладач кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ загальновійськового факультету, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн;

заступник начальника кафедри управління повсякденною діяльністю військ та тилового забезпечення загальновійськового факультету, ШПК — «підполковник юстиції», посадовий оклад 1513–1668 грн;

доцент кафедри управління повсякденною діяльністю військ та тилового забезпечення загальновійськового факультету, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1400–1500 грн;

викладач кафедри управління повсякденною діяльністю військ та тилового забезпечення загальновійськового факультету, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн;

заступник начальника кафедри інженерних спеціальних дисциплін факультету підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1590–1688 грн;

старший викладач кафедри інженерних спеціальних дисциплін факультету підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1380–1460 грн;

викладач кафедри інженерних спеціальних дисциплін факультету підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн;

старший викладач кафедри тактики підрозділів бойового (оперативного) забезпечення факультету підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1380–1460 грн;

викладач кафедри тактики підрозділів бойового (оперативного) забезпечення факультету підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн;

викладач кафедри інженерної техніки факультету підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн;

доцент кафедри іноземних мов та військового перекладу, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1400–1500 грн;

викладач кафедри іноземних мов та військового перекладу, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн;

начальник кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту — начальник фізичної підготовки і спорту, ШПК — «полковник», посадовий оклад 1560–1720 грн;

заступник начальника кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1513–1668 грн;

старший викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1380–1460 грн;

викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн;

професор кафедри мобілізаційної, організаційно-штатної, кадрової роботи та оборонного планування, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1520–1640 грн;

старший викладач кафедри мобілізаційної, організаційно-штатної, кадрової роботи та оборонного планування, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1380–1460 грн;

викладач кафедри мобілізаційної, організаційно-штатної, кадрової роботи та оборонного планування, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн.

Кваліфікаційні вимоги до кандидатів на посади:

На посаду начальника факультету — особи, які мають ступінь вищої освіти «магістр», оперативно-тактичний рівень військової освіти, науковий (освітньо-науковий) ступінь (за профілем діяльності); вчене звання професора (доцента, старшого наукового співробітника, старшого дослідника), стаж науково-педагогічної (наукової) діяльності не менше 3 років, а також досвід військової служби на посадах керівного складу в органах військового управління (військових частинах);

На посаду начальника кафедри — особи, або особи, які мають ступінь вищої освіти «магістр», науковий (освітньо-науковий) ступінь, вчене звання професора (доцента, старшого наукового співробітника, старшого дослідника), стаж науково-педагогічної (наукової) роботи не менше 2 років, а також досвід військової служби на командних посадах та посадах керівного складу в органах військового управління (військових частинах).

На посаду заступника начальника кафедри, професора кафедри, доцента кафедри — особи, які мають ступінь вищої освіти «магістр», оперативно-тактичний рівень військової освіти, науковий (освітньо-науковий) ступінь, вчене звання професора (доцента), стаж науково-педагогічної (наукової) роботи не менше 5 років, а також досвід військової служби на командних посадах та посадах керівного складу в органах військового управління (військових частинах).

Для участі в конкурсі подаються наступні документи:

рапорт; автобіографія; копії документів про освіту, кваліфікацію, науковий ступінь, вчене звання; службова та медична характеристики; копія службової картки; довідка про проходження військової служби; копія посвідчення учасника бойових дій (за наявності); письмова згода на збір та обробку персональних даних, список наукових праць (винаходів).

На посади працівників Збройних Сил України:

учений секретар навчального відділу, посадовий оклад 4464,00 грн;

доцент кафедри тактики факультету бойового застосування військ, посадовий оклад 5472,00 грн;

старший викладач вищого навчального закладу кафедри тактики факультету бойового застосування військ, посадовий оклад 5136,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри тактики факультету бойового застосування військ, посадовий оклад 4464,00 грн;

доцент кафедри вогневої підготовки факультету бойового застосування військ, посадовий оклад 5472,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри вогневої підготовки факультету бойового застосування військ, посадовий оклад 4464,00 грн;

старший викладач вищого навчального закладу кафедри водіння бойових машин та автомобілів факультету бойового застосування військ, посадовий оклад 5136,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри водіння бойових машин та автомобілів факультету бойового застосування військ, посадовий оклад 4464,00 грн;

професор кафедри тактико-спеціальних дисциплін факультету бойового застосування військ, посадовий оклад 5824,00 грн;

доцент кафедри тактико-спеціальних дисциплін факультету бойового застосування військ, посадовий оклад 5472,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри тактико-спеціальних дисциплін факультету бойового застосування військ, посадовий оклад 4464,00 грн;

доцент кафедри бронетанкової техніки факультету бойового застосування військ, посадовий оклад 5472,00 грн;

старший викладач вищого навчального закладу кафедри бронетанкової техніки факультету бойового застосування військ, посадовий оклад 5136,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри бронетанкової техніки факультету бойового застосування військ, посадовий оклад 4464,00 грн;

професор кафедри комплексів та приладів артилерійської розвідки факультету ракетних військ і артилерії, посадовий оклад 5824,00 грн;

доцент кафедри комплексів та приладів артилерійської розвідки факультету ракетних військ і артилерії, посадовий оклад 5472,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри комплексів та приладів артилерійської розвідки факультету ракетних військ і артилерії, посадовий оклад 4464,00 грн;

професор кафедри ракетних військ і артилерії факультету ракетних військ і артилерії, посадовий оклад 5824,00 грн;

доцент кафедри ракетних військ і артилерії факультету ракетних військ і артилерії, посадовий оклад 5472,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри ракетних військ і артилерії факультету ракетних військ і артилерії, посадовий оклад 4464,00 грн;

доцент кафедри ракетно-артилерійського озброєння факультету ракетних військ і артилерії, посадовий оклад 5472,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри ракетно-артилерійського озброєння факультету ракетних військ і артилерії, посадовий оклад 4464,00 грн;

професор кафедри електромеханіки та електроніки факультету ракетних військ і артилерії, посадовий оклад 5824,00 грн;

доцент кафедри електромеханіки та електроніки факультету ракетних військ і артилерії, посадовий оклад 5472,00 грн;

старший викладач вищого навчального закладу кафедри електромеханіки та електроніки факультету ракетних військ і артилерії, посадовий оклад 5136,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри електромеханіки та електроніки факультету ракетних військ і артилерії, посадовий оклад 4464,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри автомобілів та автомобільного господарства загальновійськового факультету, посадовий оклад 4464,00 грн;

професор кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ загальновійськового факультету, посадовий оклад 5824,00 грн;

доцент кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ загальновійськового факультету, посадовий оклад 5472,00 грн;

старший викладач вищого навчального закладу кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ загальновійськового факультету, посадовий оклад 5136,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ загальновійськового факультету, посадовий оклад 4464,00 грн;

доцент кафедри музичного мистецтва загальновійськового факультету, посадовий оклад 5472,00 грн;

завідувач кафедри гуманітарних наук загальновійськового факультету, посадовий оклад 5824,00 грн;

професор кафедри гуманітарних наук загальновійськового факультету, посадовий оклад 5824,00 грн;

доцент кафедри гуманітарних наук загальновійськового факультету, посадовий оклад 5472,00 грн;

старший викладач вищого навчального закладу кафедри гуманітарних наук загальновійськового факультету, посадовий оклад 5136,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри гуманітарних наук загальновійськового факультету, посадовий оклад 4464,00 грн;

доцент кафедри управління повсякденною діяльністю військ та тилового забезпечення загальновійськового факультету, посадовий оклад 5472,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри управління повсякденною діяльністю військ та тилового забезпечення загальновійськового факультету, посадовий оклад 4464,00 грн;

професор кафедри інженерної механіки (озброєння та техніки інженерних військ) факультету підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення, посадовий оклад 5824,00 грн;

доцент кафедри інженерної механіки (озброєння та техніки інженерних військ) факультету підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення, посадовий оклад 5472,00 грн;

старший викладач вищого навчального закладу кафедри інженерної механіки (озброєння та техніки інженерних військ) факультету підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення, посадовий оклад 5136,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри інженерної механіки (озброєння та техніки інженерних військ) факультету підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення, посадовий оклад 4464,00 грн;

доцент кафедри інженерних спеціальних дисциплін факультету підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення, посадовий оклад 5472,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри інженерних спеціальних дисциплін факультету підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення, посадовий оклад 4464,00 грн;

доцент кафедри тактики підрозділів бойового (оперативного) забезпечення факультету підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення, посадовий оклад 5472,00 грн;

старший викладач вищого навчального закладу кафедри тактики підрозділів бойового (оперативного) забезпечення факультету підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення, посадовий оклад 5136,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри тактики підрозділів бойового (оперативного) забезпечення факультету підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення, посадовий оклад 4464,00 грн;

доцент кафедри інженерної техніки факультету підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення, посадовий оклад 5472,00 грн;

старший викладач вищого навчального закладу кафедри інженерної техніки факультету підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення, посадовий оклад 5136,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри інженерної техніки факультету підготовки спеціалістів бойового (оперативного) забезпечення, посадовий оклад 4464,00 грн;

доцент кафедри іноземних мов та військового перекладу, посадовий оклад 5472,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри іноземних мов та військового перекладу, посадовий оклад 4464,00 грн;

професор кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, посадовий оклад 5824,00 грн;

доцент кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, посадовий оклад 5472,00 грн;

старший викладач вищого навчального закладу кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, посадовий оклад 5136,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, посадовий оклад 4464,00 грн;

доцент кафедри мобілізаційної, організаційно-штатної, кадрової роботи та оборонного планування, посадовий оклад 5472,00 грн;

старший викладач вищого навчального закладу кафедри мобілізаційної, організаційно-штатної, кадрової роботи та оборонного планування, посадовий оклад 5136,00 грн;

викладач вищого навчального закладу кафедри мобілізаційної, організаційно-штатної, кадрової роботи та оборонного планування, посадовий оклад 4464,00 грн.

Кваліфікаційні вимоги до кандидатів на посади:

На посади професора, доцента — особи, які мають ступінь вищої освіти «магістр», вчене звання доцента (старшого наукового співробітника, старшого дослідника) і науковий (освітньо-науковий) ступінь та стаж науково-педагогічної (наукової) роботи не менше 5 років, або особи, які мають вчене звання доцента (старшого наукового співробітника, старшого дослідника) без наукового ступеня зі стажем науково-педагогічної роботи не менше 10 років.

На обіймання посад старшого викладача — науковий ступінь кандидата (доктора) наук.

Для участі в конкурсі подаються наступні документи:

заява; автобіографія; копії документів про освіту, кваліфікацію, науковий ступінь, вчене звання; характеристика з місця роботи, копія паспорта, копія трудової книжки; копія посвідчення учасника бойових дій (за наявності); список наукових праць (винаходів), письмова згода на збір та обробку персональних даних.

Термін подання документів — 16.09.2017

Довідкова інформація за телефоном: (032) 258-44-96, 258-44-48

Документи подавати на адресу: 79012 м. Львів-12, вул. Героїв Майдану, буд. 32.

***

Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (м. Львів) оголошує конкурс на заміщення вакантних посад педагогічних працівників Військового коледжу сержантського складу

На посади осіб офіцерського складу:

заступник начальник циклової комісії автомобільної техніки відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1019–1076 грн;

старший викладач циклової комісії автомобільної техніки відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 950–1030 грн;

викладач циклової комісії автомобільної техніки відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, ШПК — «майор», посадовий оклад 890–1000 грн;

викладач циклової комісії автомобільної техніки відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, ШПК— «майор», посадовий оклад 890–1000 грн;

старший викладач циклової комісії інженерного та електротехнічного забезпечення відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, ШПК— «підполковник», посадовий оклад 950–1030 грн;

викладач циклової комісії інженерного та електротехнічного забезпечення відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, ШПК— «майор», посадовий оклад 890–1000 грн;

викладач циклової комісії з гуманітарних дисциплін відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, ШПК— «майор», посадовий оклад 890–1000 грн;

викладач циклової комісії з природничо-наукових дисциплін відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, ШПК— «майор», посадовий оклад 890–1000 грн;

старший викладач циклової комісії цивільної безпеки відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, ШПК— «підполковник», посадовий оклад 950–1030 грн;

викладач циклової комісії цивільної безпеки відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, ШПК— «майор», посадовий оклад 890–1000 грн;

заступник начальника циклової комісії із загальновійськових дисциплін відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1019–1076 грн;

старший викладач циклової комісії із загальновійськових дисциплін відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 950–1030 грн;

викладач циклової комісії із загальновійськових дисциплін відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, ШПК— «майор», посадовий оклад 890–1000 грн;

старший викладач циклової комісії технічного та тилового забезпечення відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, ШПК— «підполковник», посадовий оклад 950–1030 грн;

старший викладач циклової комісії технічного та тилового забезпечення відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, ШПК— «підполковник», посадовий оклад 950–1030 грн;

викладач циклової комісії технічного та тилового забезпечення відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, ШПК— «майор», посадовий оклад 890–1000 грн;

викладач циклової комісії технічного та тилового забезпечення відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, ШПК— «майор», посадовий оклад 890–1000 грн;

старший викладач циклової комісії музичного мистецтва відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, ШПК— «підполковник», посадовий оклад 950–1030 грн;

викладач циклової комісії музичного мистецтва відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, ШПК— «майор», посадовий оклад 890–1000 грн.

Кваліфікаційні вимоги до кандидатів на посади:

особи, які мають ступінь вищої освіти «магістр», досвід військової служби на посадах за фахом.

Для участі в конкурсі подаються наступні документи:

рапорт; автобіографія; копії документів про освіту, кваліфікацію, науковий ступінь, вчене звання; службова та медична характеристики; копія службової картки; довідка про проходження військової служби; копія посвідчення учасника бойових дій (за наявності); письмова згода на збір та обробку персональних даних.

На посади працівників Збройних Сил України:

викладач циклової комісії автомобільної техніки відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, посадовий оклад 2768,00 грн;

викладач циклової комісії інженерного та електротехнічного забезпечення відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, посадовий оклад 2768,00 грн;

викладач циклової комісії з природничо-наукових дисциплін відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, посадовий оклад 2768,00 грн;

викладач циклової комісії цивільної безпеки відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, посадовий оклад 2768,00 грн;

викладач циклової комісії із загальновійськових дисциплін відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, посадовий оклад 2768,00 грн;

викладач циклової комісії технічного та тилового забезпечення відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, посадовий оклад 2768,00 грн;

викладач циклової комісії музичного мистецтва відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, посадовий оклад 2768,00 грн;

викладач циклової комісії з гуманітарних дисциплін відділення підготовки Військового коледжу сержантського складу, посадовий оклад 2768,00 грн.

Кваліфікаційні вимоги до кандидатів на посади:

особи, які мають ступінь вищої освіти «магістр», досвід на посадах за фахом.

Для участі в конкурсі подаються наступні документи:

заява; автобіографія; копії документів про освіту, кваліфікацію, науковий ступінь, вчене звання; характеристика з місця роботи, копія паспорта, копія трудової книжки; копія посвідчення учасника бойових дій (за наявності); список наукових праць (винаходів), письмова згода на збір та обробку персональних даних.

Термін подання документів — до 16.09.2017

Довідкова інформація за телефоном: (032) 258-44-96, 258-44-48

Документи подавати на адресу: 79012, м. Львів-12, вул. Героїв Майдану, буд. 32.

Посвідчення посадової особи Міністерства оборони України видано:

радникам Міністра оборони України (на громадських засадах):

Борисову О.Л. серія МО № 000648; Домановій Т.Ю. серія МО № 000666; Крутію В.І. серія МО № 000661; Свірку О.С. серія МО № 000628; Тростинському Р.М. серія МО № 000686 і начальнику Управління нормативно-методичного забезпечення та моніторингу володіння, використання та розпорядження нерухомого майна і земель Базарку І.М. серія МО № 000684 вважати недійсними.

***

Інформація Київського квартирно-експлуатаційного управління про оголошення конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, яких буде залучено до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки: нерухоме військове майно — частина даху будівлі інв. № 92 військового містечка № 27 площею 5,00 кв. м.

Місцезнаходження об'єкта оцінки: м. Київ, вул. Перемоги, 55/2.

Балансоутримувач: Київське квартирно-експлуатаційне управління (далі — Київське КЕУ).

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати.

Орієнтовна дата оцінки: 31.08.2017.

До участі в конкурсі залучають суб'єктів оціночної діяльності — суб'єктів господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу І Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 під № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подають у складі конкурсної документації, завіряють позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсну пропозицію подають в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція», і вона має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних із виконанням робіт, строку виконання робіт, який не повинен перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочення платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться о 10 год. 30 хв. 01 вересня 2017 року за адресою: м. Київ, вул. Авіаконструктора Антонова, 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; надавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107.

Телефон для довідок: (067) 405-01-40 або (044) 242-81-99.

***

Інформація Київського квартирно-експлуатаційного управління про оголошення конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, яких буде залучено до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки — нерухоме військове майно:

нежитлові приміщення в/м № 226, будівлі інв. № 15 площею 243,00 кв. м;

нежитлові приміщення в/м № 226, будівлі інв. № 16 площею 50,00 кв. м;

нежитлові приміщення в/м № 226, будівлі інв. № 17 площею 66,20 кв. м;

нежитлові приміщення в/м № 226, будівлі інв. № 18 площею 156,00 кв. м;

нежитлові приміщення в/м № 226, будівлі інв. № 19 площею 160,00 кв. м;

нежитлові приміщення в/м № 226, будівлі інв. № 20 площею 196,50 кв. м.

Місцезнаходження об'єкта оцінки: м. Київ, с. Биківня, вул. Ушинська.

Балансоутримувач: Київське квартирно-експлуатаційне управління (далі — Київське КЕУ).

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою продовження договору оренди.

Орієнтовна дата оцінки: 31.08.2017.

До участі в конкурсі залучають суб'єктів оціночної діяльності — суб'єктів господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу І Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 під № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в конкурсі надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подають у складі конкурсної документації, завіряють позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсну пропозицію подають в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція», і вона має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання робіт, який не повинен перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочення платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться об 11 год. 00 хв. 01 вересня 2017 року за адресою: м. Київ, вул. Авіаконструктора Антонова, 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; надавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107.

Телефон для довідок: (067) 405-01-40 або (044) 242-81-99.

***

Інформація Київського квартирно-експлуатаційного управління про підсумки конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, яких буде залучено до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

За результатами конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, що відбувся 08 серпня 2017 року, переможцем визнано ПП «Гарант-Експерт» на проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна — нежитлове приміщення будівлі інв. № 73 військового містечка № 63 площею 57,37 кв. м, за адресою: м. Київ, пр. Повітрофлотський, 28, що перебуває на балансі Національного університету оборони України імені Івана Черняховського.

***

Щодо оголошення результатів конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності по КЕВ м. Рівного

На підставі конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, який відбувся 11.08.2017 року з метою визначення ринкової вартості об'єкта, що обліковується на балансі військової частини А 2798 для розрахунку орендної плати при продовженні терміну дії договору оренди по об'єкту: нерухоме військове майно — нежитлові приміщення будівлі інв. № 17 (Магазин) площею 138,00 кв.м, військового містечка № 45 за адресою: 35325, с. Дуби Рівненського району Рівненської області, переможцем визнано ФОП Гаюка О. С.

***

Інформація КЕВ м. Харкова МОУ про підсумки конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, проведеного 03.08.2017 р.:

№ п/п	Найменування об'єкта оцінки, площа, місцезнаходження (адреса, в/м), балансоутримувач (назва, код за ЄДРПОУ, контактний телефон)	Переможець конкурсу
1.	Нежитлове приміщення окремо розташованої будівлі № 2 нерухомого військового майна загальною площею 19,4 кв. м за адресою: м. Харків, проспект Науки, 5, в/м № 104, що перебуває на балансі КЕВ м. Харкова, 07923280, тел. (057) 700-44-63.	ПП «УКРСПЕЦЕКСПЕРТ»

***

Інформація КЕВ м. Полтава про підсумки конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, яких залучатимуть до проведення незалежної оцінки державного (військового) майна

Відповідно до розділу III Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 р. №156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 р. під №699/27144, ухвалено рішення про визнання переможцем конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності — суб'єктів господарювання, яких буде залучено до проведення незалежної оцінки державного (військового) майна:

— нежитлових приміщень майстерні інв. № 29 військового містечка № 8 загальною площею 74,0 кв.м, розташованих за адресою: м. Полтава, вул. Сінна, 36, що перебувають на балансі КЕВ м. Полтави, з метою визначення ринкової вартості об'єкта для розрахунку розміру орендної плати при продовженні договору оренди **юридичну особу — ФОП Голубинський С.І.** та укладення з нею договору на проведення незалежної оцінки вказаного майна.

***

Інформація

Назва об'єкта оренди: частина нежитлових приміщень поз. 5 і 9 та вбудованих приміщень 1, 2, 3, 4 будівлі котельні № 24 літ. $Е^{3}$ площею 84,53 кв. м, та труби котельні № 24 заввишки 28 м.

Місцезнаходження об'єкта оренди: Закарпатська обл., м. Мукачево, військове містечко № 12, вул. І. Зріні, 153, перебуває на балансі КЕВ м. Мукачева.

Балансоутримувач: КЕВ м. Мукачева.

Вартість майна зі звітом про незалежну оцінку, яка виконана станом на 30.11.2014, становить **259 000,00 грн** (без ПДВ).

Початковий (стартовий) розмір орендної плати, визначений відповідно до вимог чинного законодавства, становить 3289,30 грн (без ПДВ) за базовий місяць оренди — червень 2017 року.

Термін оренди — два роки одинадцять місяців.

Основні умови конкурсу для об'єкта:

— найбільший місячний розмір орендної плати за використання зазначеного об'єкта порівняно з початковим розміром орендної плати; використання нерухомого майна: **нежитлові приміщення — для розміщення котельного обладнання; труби котельні — для виведення продуктів горіння палива в атмосферу;** компенсація орендодавцю податку за землю під об'єктом оренди та прилеглої території; виконання ремонту орендованого майна за власний рахунок орендаря; компенсація витрат за виконання незалежної оцінки; встановлення приладів обліку комунальних послуг за рахунок власних коштів орендаря та укладання прямих договорів з постачальними організаціями; дотримання вимог експлуатації об'єкта та забезпечення пожежної безпеки; забезпечення виконання зобов'язань щодо сплати за оренду; авансовий внесок у розмірі не меншому ніж одна місячна орендна плата протягом 5 днів з моменту укладання договору оренди; ефективне використання об'єкта оренди відповідно до його призначення та умов договору оренди; заборона суборенди, приватизації та переходу права власності на орендоване майно третім особам;

Переможцем конкурсу визнається орендар, який запропонував найбільшу орендну плату та обов'язкове забезпечення виконання інших умов конкурсу.

Конкурс буде проведено в КЕВ м. Мукачева за адресою: 89600, м. Мукачево, вул. Берегівська — об'їзна 1 А, через 20 календарних днів з дати публікації цієї інформації в газеті «Народна Армія» о 10.30 за київським часом.

Для участі в конкурсі учасник конкурсу подає на розгляд конкурсної комісії:

Документи, зазначені у п.3.2 Порядку та умов проведення конкурсів на право укладення договору оренди військового майна, затвердженого наказом Фонду Державного майна України та Міністерства оборони України від 26.07.2000 № 1549/241; крім того, заяву про участь у конкурсі, документи, що посвідчують повноваження представника юридичної особи; посвідчені нотаріусом копії установчих документів; відомості про фінансовий стан (платоспроможність) учасника конкурсу; довідку від учасника конкурсу про те, що стосовно нього не порушено справу про банкрутство; зобов'язання (пропозиції) щодо виконання умов конкурсу, у тому числі запропонований учасником конкурсу розмір місячної орендної плати.

Кінцевий термін приймання документів на конкурс: протягом 20 (двадцяти) календарних днів після опублікування цієї інформації.

Конкурсні пропозиції подають в окремому запечатаному конверті з написом: «Для участі в конкурсі по оренді».

Контактний телефон: (03131) 2-12-04.

ВІТАЄМО!

19 серпня свій День народження святкує

МОКРЕНЧУК Олена Вікторівна,

Молодший лейтенант, начальник прес-служби однієї з механізованих бригад.

Шановна Олено Вікторівно!

Вітаємо Вас із Днем народження!

Бажаємо Вам міцного здоров'я, щастя, вдачі, благополуччя, добробуту, творчості й натхнення, душевної гармонії, злагоди в колективі та оптимістичної налаштованості на нові здобутки.

З повагою друзі та колеги

ВІТАЄМО!

18 серпня свій День народження святкує

ЛЕВЧУК Віктор Дмитрович,

Заслужений юрист України, полковник юстиції у відставці.

Шановний Вікторе Дмитровичу!

Ваш професіоналізм, багаторічна, послідовна та наполеглива праця зробили вагомий внесок у розвиток військового права в Україні.

Ваша громадська свідомість, творче та відповідальне відношення до справи у поєднанні з чуйним ставленням і турботою про людей, принесли Вам заслужений авторитет не тільки серед товаришів та колег, а й усіх тих, хто Вас знає.

У цей день щиро зичимо Вам міцного здоров'я, успіхів у всіх починаннях, щоденних справах, сміливих планах і сподіваннях. Хай Вас підтримують та надихають рідні люди, а негаразди обходять стороною. Хай доля усміхається щодня й дарує радість сьогодення!

Друзі, колеги

ВІТАЄМО!

16 серпня свій День народження відзначив

ТЯПКІН Андрій Юрійович,

підполковник, заступник командира з тилу — начальник тилу окремої артилерійської бригади оперативного командування «Захід».

Товариші по службі щиро вітають іменинника зі святом! Бажають міцного здоров'я, невичерпної енергії, сімейного щастя, добробуту, а також щирих і відданих друзів.

Нехай у житті Вас завжди супроводжує натхнення та успіх, хай береже Вас Господь Бог, а кожен день приносить тільки радість, щедрість та вдачу.

З повагою колектив окремої артилерійської бригади ОК «Захід»

ЕЛІНА СВІТОЛІНА — ТРІУМФАТОРКА ROGERS CUP

УКРАЇНСЬКА ТЕНІСИСТКА У ФАНТАСТИЧНОМУ СТИЛІ ВИГРАЛА ROGERS CUP У ТОРОНТО, ПРИБРАВШИ ЗІ ШЛЯХУ ОДРАЗУ ЧОТИРЬОХ ТОП-СУПЕРНИЦЬ

Цього сезону Еліна Світоліна привчила своїх прихильників до гучних перемог. У світовому рейтингу вона злетіла на небачену раніше для українок висоту — 5-те місце. Через це нашу тенісистку на кожному турнірі, де вона виступає, небезпідставно розглядають як одну з фавориток.

Так було й на Rogers Cup — Відкритому чемпіонаті Канади, одному з найдавніших турнірів Жіночої тенісної асоціації (WTA) в історії, який проходить з 1881 року. Туди з'їхалися найсильніші тенісистки світу, а Світоліна отримала в Торонто 5-й номер посіву, повідомляє espreso.tv.

Українка розпочала виступи на канадських кортах із непростої перемоги над росіянкою Дар'єю Касаткіною.

В 1/8 фіналу Світоліна вийшла на одну з найкращих тенісисток світу — славетну американку Вінус Вільямс. Утім Еліна давно вже довела, що авторитетів для неї не існує. Вона просто знищила Вільямс-старшу. Матч тривав лише одну годину й завершився переконливою перемогою українки — 6:2, 6:1.

У чвертьфіналі Світоліна перемогла іспанку Мугурусу, з якою раніше зустрічалася шість разів і вигравала в якої тричі. У півфіналі Еліна натрапила на одну з своїх найзвазятіших суперниць — румунку Сімону Халеп й подолала її за 56 хвилин — 6:1, 6:1 (саме румунка була чинною чемпіонкою Rogers Cup).

У фіналі на українку чекала ще одна екс-перша ракетка світу — Каролін Возняцкі з Данії, яка нині у світовому рейтингу перебуває на 6-му місці. Але й вона нічого не змогла вдіяти з українкою, яка була в Торонто просто нестримною. Світоліна перемогла 6:4, 6:0 і виграла свій п'ятий турнір у сезоні.

Раніше українка стала переможницею змагань WTA у Тайпеї, Дубаї, Стамбулі та Римі. Вона стала першою нашою тенісисткою в історії, якій удалося виграти п'ять турнірів за сезон. Завдяки цьому Еліна вкотре оновила національний рекорд у світовому рейтингу й посідає тепер у ньому 4-те місце.

ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКІ СИЛИ ДЕРЖАВИ · КЕРІВНИЙ ОРГАН В АРМІЇ

БЛИСКУЧИЙ УСПІХ · КОМАНДА КРІШТІАНУ РОНАЛДУ · ЧАСТИНА ТВОРУ · НАУКА ПРО МИНУЛЕ · ДВОКОЛІСНИЙ ТРАНСПОРТ · ІМ'Я БІСМАРКА · ВЕЛИКИЙ ЗУБ ХИЖАКА

МІРА ОБ'ЄМУ · ДРУГ У ІСПАНЦІВ · ФОТО №1

СУМІШ АЗОТУ І КИСНЮ · ЛЕГКА ПОВІНЬ · ГРАЛЬНИЙ ЗАКЛАД · СПІР НА ГРОШІ · ПЕРВІСНА ЗАБОРОНА · АРМІЯ ШУХЕВИЧА · ТОВСТА КНИГА · ТИТУЛ МОНАРХА · ЧАСТИНА ВИСТАВИ

ПРІЗВИЩЕ ДЗІДЗЯ · НАПРЯМ У МУЗИЦІ · ФОТО №2 · ЗНАК ЗОДІАКУ · ЛІТНІЙ БУДИНОК · ФОТО №3

ЧЕНЕЦЬ ПО-ІНШОМУ · ЛІДЕР ЗГРАЇ · ГРОШОВО-МУЗИЧНЕ СУЗІР'Я · АВТОР ВІРШІВ

ЕЛЕМЕНТ ЗАЧІСКИ · ... ЧЕМПІОНІВ · ВІДКРИТА КІМНАТНА ПІЧ · АВТОР ЦИБУЛІНО · ЖІНОЧЕ ІМ'Я

ДВОЧЛЕН У МАТЕМАТИЦІ · МАРКА АВТОМОБІЛЯ · ФІЛОСОФ, ЯКИЙ ЗНАЄ, ЩО НІЧОГО НЕ ЗНАЄ · КОРОЛЬ ФУТБОЛУ · НАСТІЛЬНА ГРА · КАТЕГОРІЯ ТОВАРУ

ПЛАНЕТА СОНЯЧНОЇ СИСТЕМИ · ПЕРСОНАЖ ТРАГЕДІЇ "ОТЕЛЛО"

НАРОДНЕ ЗІБРАННЯ · КИЛИМ БЕЗ ВОРСУ

УПРЯЖ ДЛЯ ВОЛІВ · ВИВОДОК ЗМІЙ · БУБЛИК У ГЕОМЕТРІЇ · ДРУЖИНА ЛЕННОНА

ПРИСТРІЙ ДЛЯ ЛУЩЕННЯ ЗЕРНА · БУРЯ НА МОРІ · ФК АНГЛІЇ · ВОВНЯНА ТКАНИНА ДЛЯ ВЕРХНЬОГО ОДЯГУ · ВІЙСЬКОВИЙ БЛОК · ВІРШОВАНЕ СПІВЗВУЧЧЯ · СОРТ ВИНОГРАДУ

УСУНЕННЯ НЕПОЛАДОК

ПРАВИЛЬНИЙ ЧОТИРИГРАННИК · МІСТО У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ · ВИБУХОВА РЕЧОВИНА · ВЗЯТТЯ ВОРІТ · ВІТЕР З ПІВНОЧІ · ЛОЖЕ В'ЯЗНЯ · З'ЄДНУЄ БЕРЕГИ · КУРОРТ У ЄГИПТІ · "ОКО" АВТОМОБІЛЯ

ВЗЯТТЯ ВОРІТ · МАТЕМАТИЧНЕ ЗАВДАННЯ · ШТУЧНА ПЕЧЕРА · ВІДОМА КОНДИТЕРСЬКА ФІРМА · ОДНОРІДНИЙ ПЛАСТ РЕЧОВИНИ

САД ДЛЯ ВІДПОЧИНКУ · ОСТРІВ ОДІССЕЯ · СТРАВА З КРУП

СИЛЬНИЙ ПОРИВ ВІТРУ · ХОЛОДНИЙ ДЕСЕРТ · ОСОБЛИВІСТЬ ХАРАКТЕРУ · ТВЕРДА ВОДА · "СЛЬОЗИ" ТРАВИ · НЕЗАКОННИЙ ПРЕЗЕНТ · ПОРА РОКУ

ЗАСІЯНЕ ПОЛЕ · ЗБІЛЬШУВАЛЬНЕ СКЛО · СПОРТИВНЕ ВЗУТТЯ (ОДНИНА) · ГУЖОВИЙ ТРАНСПОРТ · УПАКОВКА ДЛЯ ТОВАРУ · ПЕРЕДАЧА М'ЯЧА

АВТОР РОМАНУ "ЧОРНИЙ ВОРОН" · ВІДСУТНІСТЬ ЗВУКІВ · РІШЕННЯ ВИЩОГО ОРГАНУ ВЛАДИ · НЕПРИЄМНА ОСОБА

ЧЕСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК · ФК ІТАЛІЇ

ВИД ОПОВІДАННЯ · РОМАН ЕМІЛЯ ЗОЛЯ · ПЕРША ЛЮДИНА · ТРИВАЛІСТЬ ПРОЦЕСУ

Сканворд підготував Олексій ТРИГУБ

УСЕ МОЄ, ВСЕ ЗВЕТЬСЯ УКРАЇНА

... Буває, часом сліпну від краси.
Спинюсь, не тямлю, що воно за диво,
оці степи, це небо, ці ліси,
усе так гарно, чисто, незрадливо,
усе як є — дорога, явори,
усе моє, все зветься Україна.
Така краса, висока і нетлінна,
що хоч спинись і з Богом говори...

Ліна КОСТЕНКО

УКРАЇНІ

Ти синім небом дивишся на мене,
Щоб я, бува, душею не зачах.
В моїх ночах — тополь свічки зелені,
В моїх ночах, в задуманих очах.

В моєму щасті твого щастя зливи,
В моїй крові пожар твоїх калин.
З твоїх давнин на плечах вітер сивий,
Гіркий, печальний вітер, мов полин.

За мною ходять твого горя тіні,
Лицем до твого сонця я встаю.
В твоїм сумлінні — і моє сумління
По проводі життя передаю.

З твоїх знамен несу червоне кредо.
Впаду як треба. Тільки ти — іди.
...Дивлюсь вперед. І бачу попереду,
Себе з тобою бачу назавжди.

Григорій ЧУБАЙ

ВИСЛОВИ ВІДОМИХ ЛЮДЕЙ

• *Здушили сльози — не виходь на люди. Болить душа — не виявляй на вид.*

Ліна Костенко

• *Все, що нас не вбиває, робить нас сильнішими.*

Фрідріх Ніцше

• *Змінюйте світ на краще, піклуйтеся про нього, тому що ви в ньому живете!*

Андрій Кузьменко

• *У цьому житті неважливо, як ти падаєш. Важливо, як ти піднімаєшся.*

Шерон Стоун

СМІЄМОСЬ, ОТЖЕ, НЕ ЗДАЄМОСЬ!

Дружина збирає чоловіка на риболовлю:
— Котику, принеси велику форель. Якщо форелі в магазині не буде, купуй коропа.

***

— Як так вийшло, що ти посватався до Оксани?
— Як, як... Сиділи ми, розмовляли... А під кінець я вже не знав, про що розмовляти. Ото й запропонував.

***

Розмовляють дві подружки:
— Пощастило тобі, — каже одна. — Такого чоловіка, як твій, треба пошукати. Я б його на руках носила.
— І я ношу.
— Куди?
— З буфету додому…

***

— Люба, я читав, що жінки й чоловіки мають однакові права.
— Не розводь теревені, ти не в парламенті. Прасуй далі!

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф» (вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 29377 Замовлення 55661

Ціна вроздріб – договірна

Головний редактор Роман ДРАПАК

Чергові по номеру — Сергій ВОРОНКОВ, Геннадій КАРПЮК

Провідний літературний співробітник — Наталія ЧИЖЕВСЬКА

Адреса редакції:
вул. Мельникова, 24, м. Київ, 04050

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 489-50-12

Рр — Реклама редакції (подається безкоштовно)
Р — Реклама платна

Листування з читачами тільки на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора.
При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.

ISSN 1029-9114

9 771029 911004